

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่

VILLAGE FISHERY PROJECT IMPLEMENTATION
IN CHIANGMAI PROVINCE

นางสาวรัตนา ใจเย็น

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

พ.ศ. 2542

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

ปริญญา

ส่งเสริมการเกษตร

สาขาวิชา

เรื่อง การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่

VILLAGE FISHERY PROJECT IMPLEMENTATION IN CHIANGMAI PROVINCE

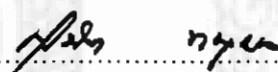
นามผู้วิจัย นางสาวรัตนา ใจเย็น

ส่งเสริมการเกษตร

ภาควิชา

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา ทุนผล)

วันที่ 19 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2544

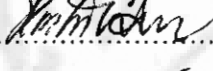
กรรมการที่ปรึกษา

.....

(อาจารย์โชค จรุงคนธ์)

วันที่ 19 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

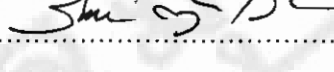
กรรมการที่ปรึกษา

.....

(อาจารย์ทรงศักดิ์ กุ๋นน้อย)

วันที่ 19 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542

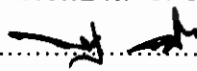
หัวหน้าภาควิชา

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)

วันที่ 19 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2542

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สิทธิชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 20 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2542

บทคัดย่อ

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่

โดย

นางสาวรัตนา ใจเย็น

พฤษภาคม 2542

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา ทนุผล

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ (2) เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ (3) เพื่อทราบถึงข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 61 คน โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ซึ่งอยู่ในวิสัยที่ศึกษาข้อมูลได้ทุกคน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความตรงในเนื้อหา และทดสอบความเที่ยง โดยได้ค่าความเที่ยง 0.84 การดำเนินการเก็บข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2541 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2541 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุโดยเฉลี่ย 42 ปี ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ย 170,821 บาทต่อปี รับราชการในระดับตำแหน่ง 5 โดยมีอายุราชการเฉลี่ย 18 ปี และผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมเกี่ยวกับงานประมงในรอบปี 2540

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ทั้ง 6 โครงการ อันได้แก่ โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของโครงการและวิธีการดำเนินงานตามโครงการนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากระบุว่ามีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่มากที่สุด ได้แก่ โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน

สำหรับข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ในประเด็น พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกต้องเป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่สำหรับก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลาอย่างน้อย 2 ไร่ นั้น ควรพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ตามความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ ส่วนโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน ในประเด็นกองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ผู้นำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด และประชาชนในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ และโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในประเด็นการจับผลผลิตของโครงการใช้วิธีทยอยจับอาทิตย์ละ 3 ครั้ง นั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้คณะกรรมการประมงเป็นผู้พิจารณาวิธีจับปลาตามความเหมาะสม และควรให้มีการจับปลาปีละไม่เกิน 3 ครั้ง

ABSTARCT

Abstract of special problem submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Agricultural Extension

VILLAGE FISHERY PROJECT IMPLEMENTATION IN CHIANGMAI PROVINCE

By

RATANA JAIYEN

November 1999

Chairman: Associate Professor Dr.Sunila Thanupon
Department/Faculty: Department of Agricultural Extension,
Faculty of Agricultural Business

The objectives of this research were to find out 1) personal, economic and social characters of the authorities in the Village Fishery Project implemented in Chiangmai province: 2) their opinions on the implementation of the project; and 3) their recommendations for the improvement of the project implementation. The study sample comprised 61 authorities of the Village Fishery Project in Chiangmai province. The data collecting instrument was questionnaire which had been tested for content accuracy and reliability (0.84). The data were collected from August to October 1998 and analyzed by using the SPSS/PC⁺.

The results showed that the respondents had an average age of 42 years and the majority received a Bachelor's degree. They had an average income of 170,821 Baht per year and were at level 5 in Position Classification (P.C.) with average working experience of 18 years and without training experience in fisheries in 1997.

As for opinions on the implementation of the project in Chiangmai province, the results indicated that the majority of the authorities generally agreed on the suitability of all six sub-projects: Village Fish Ponds, Fishery Development in Land Reform Areas for Agriculture, Training in Fish Nutrition, School Fish Ponds in Backward Areas, School Fish Ponds in General Areas, and Fish Production in Water Resources. Most of the respondents considered the objectives and implementation of the Village Fish Ponds sub-project most suitable to topographical features of the areas.

For the recommendations to improve the implementation of the project, the results showed that the majority of the respondents suggested that in the School Fish Ponds in General Areas sub-project where the schools with at least 2 rai of land available for fish pond construction would be chosen, the area should be selected in accordance with its suitability for fish pond construction. In the Village Fish Ponds sub-project where the sites of the project had been selected by the Fishery Engineering Division, the majority of the respondents suggested participation of village leaders, provincial authorities and local people in the site selection process. In the Fishery Development in the Land Reform Areas for Agriculture sub-project, the majority of the respondents suggested the Village Fishery Sub-committee to determine appropriate fishing methods to be used, and the harvest should not be done more than 3 times a year.

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเนื่องจากความกรุณาจากประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา ทนุผล และกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์โชคก จรุงพันธ์ และอาจารย์ทรงศักดิ์ ภูน้อย ที่ให้คำแนะนำปรึกษาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี อีกทั้งยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านประมงจังหวัดเชียงใหม่ นายมานิช หงษ์พร้อมญาติ และข้าราชการสำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล และสนับสนุนให้ข้าพเจ้าดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ จนสำเร็จตามความมุ่งหวัง

รัตนา ใจเย็น

พฤษภาคม 2542

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
องค์ความรู้เกี่ยวกับการประมง	6
สาระสำคัญของโครงการประมงหมู่บ้าน	11
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	26
ภาคสรุป	28
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	30
สถานที่ดำเนินการวิจัย	30
ผู้ให้ข้อมูล	30
ตัวแปรและการวัดตัวแปร	31
เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	32
การทดสอบเครื่องมือ	33
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	35

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	36
ตอน 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเจ้าหน้าที่	36
โครงการประมงหมู่บ้าน	
อายุ	36
ระดับการศึกษา	37
รายได้	38
ระดับตำแหน่ง	39
อายุราชการ	40
ประสบการณ์การฝึกอบรม	41
ตอน 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการ	
การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่	42
ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	
ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ	43
ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	
ด้านวิธีดำเนินงานตามโครงการ	50
ตอน 3 ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน	
ในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	60
โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน	61
โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ	63
โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	65
โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ	67
โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป	68
โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา	70
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	73
สรุปผลการวิจัย	73
ข้อเสนอแนะ	75

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก. ตารางภาคผนวก	84
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม	98
ภาคผนวก ค. ประวัติผู้วิจัย	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามการดำรงตำแหน่ง	31
2	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุ	37
3	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา	38
4	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามรายได้	39
5	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับตำแหน่ง	40
6	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุราชการ	41
7	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามประสบการณ์การฝึกอบรม	42
8	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อ การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ	49
9	จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อ การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ด้านวิธีการดำเนินงานตาม โครงการ	59
10	จำนวนผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การดำเนินงานโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน	62
11	จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การดำเนินงานโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ	64
12	จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การดำเนินงานโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม	66
13	จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การดำเนินงานโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง	68
14	จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การดำเนินงานโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป	69
15	จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุง การดำเนินงานโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา	71

บทที่ 1
บทนำ
(INTRODUCTION)

ประเทศไทยมีลักษณะทางสภาพภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ให้มีทรัพยากรสัตว์น้ำที่สมบูรณ์ เนื่องจากมีสภาพพื้นที่ตั้งอยู่บนคาบสมุทรอินโดจีน ทางตอนล่างของประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลทั้งสองด้าน คือ ชายฝั่งอ่าวไทย ชายฝั่งทะเลอันดามัน ซึ่งมีความยาวชายฝั่งทั้งสิ้น 2,652 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ท้องทะเลและชายฝั่งที่เหมาะสมแก่การทำการประมง นอกจากนี้พื้นที่ภายในประเทศยังอุดมด้วยแหล่งน้ำจืด ประกอบด้วยแม่น้ำที่สำคัญ 47 สาย หนองบึงธรรมชาติกว่า 8,900 แห่ง อ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ประมาณ 3,000 แห่ง รวมพื้นที่ถึง 6,528 ตารางกิโลเมตร (สถิติในปี 2527 อ้างโดย ธีรพันธ์ ภูคาสวรรค์, 2530: 151) การประมงของประเทศนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะการประมงน้ำจืดของประเทศ ซึ่งมีความสำคัญต่อชนบทของประเทศไทยเป็นอย่างมาก (ยุพิน วิวัฒนาชยาเศรษฐ, 2534: 35)

จากการบันทึกสถิติของ กรมประมงในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ปรากฏว่าปริมาณการเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มปริมาณสูงขึ้น จากสถิติ พ.ศ.2526 มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับมาใช้ประโยชน์จำนวน 155,447 ตัน มีมูลค่า 4,002 ล้านบาท ต่อมาในปี พ.ศ. 2536 มีปริมาณสัตว์น้ำที่ใช้ประโยชน์สูงถึง 337,022 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวม 8,579 ล้านบาท (กองเศรษฐกิจการประมง, 2539: 40) ถึงแม้ว่าการเพาะเลี้ยงจะมีการขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่องก็ตาม แต่ปริมาณผลผลิตยังไม่เป็นที่เพียงพอแก่การบริโภค มีคนในชนบทของประเทศที่ยังต้องจับปลาจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเป็นอาหารและรายได้ของครอบครัว และเป็นที่ทราบกันดีว่า ปลาและสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติต่างมีปริมาณลดน้อยถอยลง อันเนื่องมาจากแหล่งน้ำจืดมีอยู่อย่างจำกัด แต่อัตราของประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การขยายตัวของชุมชน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแหล่งน้ำ การใช้ยาปราบศัตรูพืชทางการเกษตร ยาฆ่าแมลงและน้ำเสียจากโรงงาน (สมปอง วิษณุวิเชียร, 2536: 254) จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้บริโภคและเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลจึงได้มีมาตรการในการแก้ไขปัญหา โดยมีนโยบายในการจัดการแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำสาธารณะประจำหมู่บ้าน โดยจัดทำโครงการประมงหมู่บ้านขึ้นทุกจังหวัด เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติที่เสื่อมโทรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ความสำคัญของปัญหา (Statement of the Problem)

โครงการประมงหมู่บ้านซึ่งดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) จนถึงปัจจุบัน มีการทำกิจกรรมการพัฒนาแหล่งน้ำก่อให้เกิดประโยชน์ต่อราษฎร โดยมีรูปแบบที่ชัดเจน ในส่วนของการเป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนสำหรับบริโภค และเป็นโครงการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพด้านการประมงแก่ราษฎรโดยตรง มีการกำหนดการดำเนินงานให้ราษฎรมีส่วนร่วม เป็นเจ้าของโครงการประมงหมู่บ้าน ภายใต้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่ากิจกรรมโครงการประมงหมู่บ้าน เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณ และทุ่มเทกำลังคนในการทำงานโครงการประมงหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมของโครงการประมงหมู่บ้านได้รับการสนับสนุนให้ขยายพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 ถึงปัจจุบัน มีการดำเนินกิจกรรมของโครงการประมงหมู่บ้านรวม 573 แห่ง ในพื้นที่ 76 จังหวัด (กองวิศวกรรมประมง, 2539: 5)

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในทุกพื้นที่ มักจะมีการกำหนดแผนมาจากระดับบนมากกว่าระดับล่าง จึงมิใช่เป็นแผนที่มาจากรากฐานของปัญหาและความต้องการของราษฎรเอง ทำให้เกิดปัญหาการเข้าร่วมในกิจกรรมของโครงการของราษฎร บางแห่งเกิดการต่อต้านการจัดทำกิจกรรม เกิดช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ ทำให้การดำเนินงานในส่วนของกิจกรรมโครงการประมงหมู่บ้านประสบกับปัญหา ซึ่งจะเห็นได้ว่าในบางพื้นที่ มีผลผลิตตกต่ำและการดำเนินงานกิจกรรมต่อเนื่อง ยังไม่ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531: 2) และในส่วนของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 ถึง ปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) ในพื้นที่ 20 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ รวมทั้งสิ้น 196 โครงการ ปรากฏปัญหาเรื่องการก่อสร้างแหล่งน้ำล่าช้าอันเกิดจากการออกแบบรั้งวัด และการอนุมัติงบประมาณก่อสร้างบางส่วนไม่สัมพันธ์กับการดำเนินกิจกรรมของโครงการ การจัดสรรผลผลิตและรายได้จากกิจกรรมการเลี้ยงปลาในบางโครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อการบริโภค แต่เน้นในการหารายได้เป็นกองทุนหมู่บ้าน ประกอบกับอัตราค่าจ้างของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านมีจำนวนน้อย ทำให้การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ในการบริหารจัดการแหล่งน้ำ ตลอดจนการถ่ายทอดความรู้ และทักษะทางด้านการประมง ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง และสม่ำเสมอ (สำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่, 2540) กรมประมงจึงได้มีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการจัดการบริหาร

งบประมาณในแต่ละปีให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตในทุกกิจกรรมตามความจำเป็น จัดสรรบุคลากร เข้ารับผิดชอบในพื้นที่เพิ่มขึ้น และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเข้าร่วมปฏิบัติงานโครงการร่วมกับราษฎร เพื่อก่อให้เกิดองค์กรที่เข้มแข็งและเรียนรู้การดำเนินงานอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้การฝึกอบรมพัฒนาความรู้ และวิชาการแก่เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน

ดังนั้น การที่กรมประมงต้องการทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน สามารถหาคำตอบได้จากการแสดงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ที่ใกล้ชิดกับสภาพการดำเนินงานของโครงการมากกว่าเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านย่อมจะรู้ดีและให้คำตอบที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงอันจะนำไปสู่การปรับปรุงงานประมงหมู่บ้านให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในชนบทต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Objectives of the Study)

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อทราบถึงข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย (Scope and Limitation of the Study)

1. การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ในจังหวัดเชียงใหม่ ใน 2 ด้านคือ วัตถุประสงค์ของโครงการ และวิธีการดำเนินงานตามโครงการ จำนวน 6 โครงการย่อย ดังนี้
 - 1.1 โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน
 - 1.2 โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ
 - 1.3 โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 - 1.4 โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง
 - 1.5 โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป
 - 1.6 โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา
2. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้แก่ นักวิชาการประมง เจ้าพนักงานประมง เจ้าหน้าที่ประมง และคณะทำงานประจำท้องถิ่นจากหน่วยงานอื่น ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 61 คน
3. การจัดเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ได้จัดเก็บในช่วงเดือนสิงหาคม 2541 ถึงเดือนตุลาคม 2541 ซึ่งเป็นข้อมูลตามความเป็นจริงในช่วงระยะเวลานี้เท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Expected Results)

ผลการศึกษาการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ คาดว่า จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคคลต่อไปนี้

1. ผู้บริหารกรมประมง สามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปเป็นแนวทางกำหนดนโยบาย และแผนงานประมงให้แก่ หน่วยงานราชการที่ปฏิบัติงานในระดับจังหวัด จนถึงระดับอำเภอ
2. ผู้บริหารสำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำนโยบายและแผนงาน การประมงจากกรมประมง มาจัดทำแนวทางการดำเนินงานประมง ให้สอดคล้องเหมาะสมกับ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น
3. เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน สามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ใน การปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานประมงในท้องถิ่นให้เกิดผลสูงสุดแก่เกษตรกรต่อไป

นิยามศัพท์ (Definition of Terms)

โครงการประมงหมู่บ้าน หมายถึง โครงการที่อยู่ภายใต้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ซึ่งกรมประมงได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เพื่อสร้างธนาคารอาหารชุมชนในหมู่บ้านชนบทยากจน โดยการพัฒนาแหล่งน้ำให้เป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนแก่ราษฎรในชนบท (กองวิศวกรรมประมง, 2539: 1)

เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน หมายถึง ข้าราชการที่สังกัดกรมประมงในสำนักงานประมงจังหวัดและระดับอำเภอ โดยได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงานในโครงการประมงหมู่บ้าน ได้แก่ นักวิชาการประมง เจ้าพนักงานประมง เจ้าหน้าที่ประมง และคณะทำงานประจำท้องถิ่นจากหน่วยงานอื่น ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ร่วมปฏิบัติงานโครงการ (กรมประมง, 2540: 17)

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งอาจแสดงออกมาโดยการพูด การเขียน การปฏิบัติ การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นได้รับอิทธิพลจากทัศนคติ ค่านิยม ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม (รณรงค์ งามสูตร, 2537: 8)

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

ในการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ ได้ศึกษาจากเอกสารโดยอาศัยทฤษฎีแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่ความกระจ่างชัดในปัญหาและการดำเนินการวิจัยอย่างถูกต้องครอบคลุมประเด็นเนื้อหา ดังนี้

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับการประมง
2. สาระสำคัญของโครงการประมงหมู่บ้าน
3. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

องค์ความรู้เกี่ยวกับการประมง

การประมง หมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ แหล่งน้ำ และการเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยใช้เครื่องมือที่อาศัยเทคโนโลยีในการจับสัตว์น้ำ (ยุพิน วิวัฒนาชยาเศรษฐ, 2534: 18) ในการทำประมงมีวิธีการทำการประมงอยู่ 2 ลักษณะ คือ การประมงโดยการจับสัตว์น้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น การประมงทะเล การประมงน้ำจืด และการประมงโดยการเพาะเลี้ยง

บุญเลิศ ผาสุก (2530: 370) ได้กล่าวว่า การประมงโดยการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ นั้น เป็นการจับสัตว์น้ำโดยใช้เครื่องมือทำการประมงตามลักษณะของแหล่งน้ำ ส่วนการทำการประมงทะเลนั้น พลอดประสพ สุรัสวดี (2536: 15) ระบุว่า มีแหล่งประมงทะเลที่อยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทยอยู่ 2 แห่ง คือ ในบริเวณอ่าวไทย โดยมีอาณาเขตตั้งแต่ปลายแหลมมาลายูถึงแหลมดานา ในอินโดจีน มีเนื้อที่ประมาณ 252,000 ตารางกิโลเมตร ส่วนมากเป็นการประมงขนาดเล็ก และในบริเวณทะเลอันดามัน ซึ่งมีขอบเขตติดต่อกับอ่าวเบงกอล มหาสมุทรอินเดีย มีเนื้อที่ประมาณ 126,000 ตารางกิโลเมตร การทำการประมงโดยใช้เครื่องมือประจำที่ และแบบเคลื่อนที่ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ทันสมัย และมีประสิทธิภาพสูง อาทิ โป๊ะ อวนดักเก เบ็ดราว อวนลาก อวนลอย และอวนแผ่นตะเฒ่ เป็นต้น และไมตรี ดวงสวัสดิ์

(2536: 12) ระบุว่า การทำประมงทะเลนั้น นอกจากจะมีการพัฒนาเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ในการจับปลาสูงแล้ว ยังมีการค้นพบแหล่งประมงใหม่ๆ ในน่านน้ำทะเลสากล โดยผลผลิตสัตว์ น้ำที่สำคัญ ที่จับได้ ได้แก่ ปลาทู ปลาทูแขก ปลาสี-gun ปลาหลังเขียว กุ้งแชบ๊วย กุ้งตะกาด ปูม้า หมึกกล้วย หมึกกระดอง และหอยต่างๆ

ส่วนการประมงน้ำจืดนั้นเป็นการประมงแบบยังชีพ ส่วนใหญ่จะเป็นการจับสัตว์น้ำ ไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว ซึ่ง กิจจา ใจเย็น (2537: 3) ระบุว่าแหล่ง ประมงน้ำจืด แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แหล่งประมงน้ำจืดที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และแหล่งประมงน้ำจืดที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ของโครงการเอนกประสงค์ต่างๆ ทำนบปลา เป็นต้น สำหรับเครื่องมือที่ใช้จับสัตว์น้ำนั้น นิยม ใช้ ข่าย สุ่ม ลอบ เบ็ดราว แห ยอ เป็นเครื่องมือ ซึ่งสัตว์น้ำที่จับได้ส่วนใหญ่ ได้แก่ ปลาชนิด ต่างๆ อาทิ ปลานิล ปลาไน ปลาดุก ปลาเทโพ ปลากระพง ปลากาดำ ปลาสวาย ปลาแรด ปลา บู่ ปลาสังกะวาด ปลาทราย และกุ้งก้ามกราม เป็นต้น

สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ภาณุ เทวณิรัตน์ (2539: 1) กล่าวว่า เป็นการ เพาะพันธุ์สัตว์น้ำ โดยการคัดพ่อแม่พันธุ์ปลาที่มีลักษณะดี สายพันธุ์ดีนำมาจับคู่ผสมพันธุ์ ซึ่ง การผสมพันธุ์สัตว์น้ำนั้นสามารถทำได้ 2 วิธี วิธีแรกคือ การเพาะพันธุ์แบบธรรมชาติ โดยจัด สภาพบ่อเพาะให้พ่อแม่พันธุ์สัตว์น้ำมีความรู้สึกเหมือนอยู่ตามธรรมชาติ มีการจับคู่ผสมพันธุ์วาง ไข่และเลี้ยงลูกอ่อนตามธรรมชาติ สำหรับวิธีที่สองเป็นการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ โดยวิธีผสมเทียม การฉีดฮอร์โมน เพื่อบังคับให้ไข่สุกและหลุดจากรังไข่ จากนั้นก็นำไข่มานุบาลในโรงเพาะฟัก แล้วนำไปเลี้ยงในบ่อเลี้ยงต่อไป ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สมนึก ศรีปริง (2530:147) ระบุว่า มี การพัฒนาในรูปแบบการทำฟาร์มแบบครบวงจรโดยจะมีการประสานการผลิตในแนวตั้ง (vertical integration) ได้แก่ การนำระบบการผลิต 2 ระดับที่ต่อเนื่องกันมาเชื่อมโยงกันเช่น การ ผลิตสัตว์น้ำในฟาร์มร่วมกับการแปรรูปสัตว์น้ำและในขณะเดียวกันการผลิตสัตว์น้ำของ เกษตรกรก็จะมี การประสานการผลิตในแนวนอน (horizontal integration) โดยร่วมมือกันผลิต เพื่อการต่อรองในเรื่องเงื่อนไขทางการค้า มีการรวมกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีการรวมกลุ่ม สหกรณ์ผู้ผลิตพันธุ์ปลา เป็นต้น

ปัญหาการทำการประมง

การประมงของประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาในหลายด้าน อาทิ เช่น ด้าน ผลผลิตสัตว์น้ำ ด้านแหล่งทำการประมง และด้านการตลาด ปลอดภัย สุรัสวดี (2536: 80-81) ได้แยกประเด็นปัญหาไว้ดังนี้

ในส่วนของปัญหาของการทำการประมงทะเล

- 1) มีการทำการประมงมากเกินไป (over fishing) โดยเฉพาะการประมงสัตว์น้ำ หนาดินเกิดภาวะเสื่อมโทรม และยังคงกระทบถึงรายได้ของชาวประมงอันเนื่องมาจากปริมาณ สัตว์น้ำที่จับได้โดยเฉลี่ยต่อเรือ 1 ลำ มีแนวโน้มลดลง แต่ต้นทุนต่อหน่วยในการจับยังคงสูงเท่า เดิม
- 2) การทำประมงด้วยวิธีผิดกฎหมาย เช่น การใช้ระเบิด ยาเบื่อเมา และไฟฟ้า ช็อต ซึ่งเป็นการทำลายพันธุ์สัตว์น้ำอย่างร้ายแรง กรอบกับมีการทำประมงในฤดูวางไข่ และใน แหล่งวางไข่
- 3) ปัญหาจากการประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ บริเวณทำการประมงของเรือประมงไทยลดลง
- 4) ปัญหาราคาสัตว์น้ำ ชาวประมงได้รับผลตอบแทนต่ำเนื่องจากสัตว์น้ำเน่าเสีย ง่าย และระบบตลาดในปัจจุบันยังขาดประสิทธิภาพ ราคาสัตว์น้ำเพิ่มค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับ ต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น
- 5) ปัญหาขาดแคลนเงินทุน โดยเฉพาะชาวประมงขนาดเล็ก เนื่องจากการกู้เงิน จากสถาบันการเงินต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันและเงินกู้มีอัตราดอกเบี้ยสูง

สำหรับปัญหาการประมงน้ำจืด ซึ่งผลผลิตของประมงน้ำจืดมีค่อนข้างต่ำด้วย สาเหตุคือ

- 1) แหล่งประมงน้ำจืดมีอยู่จำกัด และมีการนำเอาทรัพยากรน้ำจืดมาใช้อย่าง กว้างขวาง ทำให้สัตว์น้ำที่มี อยู่ในสภาพเสื่อมโทรมและให้ผลผลิตต่ำ ประกอบกับแหล่งประมง น้ำจืดเกิดภาวะเสื่อมโทรม อันเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ เช่น การชลประทาน การผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำ การอุตสาหกรรม เกษตรกรรม

2) การเพิ่มผลผลิตด้านการเพาะเลี้ยงยังอยู่ในวงแคบ และจำกัด เนื่องจากยังมีปัญหาด้านเทคนิคการเพาะเลี้ยง การแปรรูป การเก็บรักษามลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ การตลาด และการเงิน

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การขยายตัวในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งประสบปัญหาดังนี้

1) ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมคือ บริเวณชายฝั่งเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม และแหล่งชุมชน ดังนั้นสิ่งปฏิกูลของเสียต่างๆ จึงไหลลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง ทำให้มีผลต่อเสียผลผลิตที่สามารถจับได้ และการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

2) การใช้ประโยชน์ที่ดินในการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง ยังไม่มีการกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงให้แน่ชัด

3) การขาดแคลนพันธุ์สัตว์น้ำ โดยเฉพาะกุ้งทะเล และหอยแครง นอกจากนั้น การผลิตพันธุ์สัตว์น้ำบางชนิดต้องอาศัยพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์จากธรรมชาติซึ่งหายาก

แนวทางแก้ไขปัญหา

จากสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในด้านการประมงทะเล การประมงน้ำจืดและการประมงชายฝั่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อชาวประมง ผู้บริโภค ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมประมงและเศรษฐกิจโดยทั่วไปนั้น รัฐบาลจึงได้มีมาตรการหลายด้านเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งพจนมกระจำพจน์ สอดสุข (2537: 407) ได้ระบุว่าการจัดการด้านพันธุกรรมศาสตร์ ด้านการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่เหมาะสมในการทำการประมงนั้น ต้องมีการจัดการด้านนิเวศวิทยา (ecology) และการบริหารทรัพยากรสัตว์น้ำและแหล่งน้ำ ควบคู่ไปพร้อมกัน โดยมีการประยุกต์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มาใช้ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลผลิตทางการประมงให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความยั่งยืน มีการผสมผสานกันระหว่างการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากร เพื่อให้เกิดความสมดุลย์ทางธรรมชาติด้วย มาตรการในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการประมงของประเทศ ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529) จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) นั้น กิจจา ใจเย็น (2537: 8-10) ระบุว่า กรมประมงได้วางแนวทางดำเนินงานไว้ 3 ด้าน ดังนี้

ด้านการประมงทะเล ได้มีการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

- 1) ควบคุมจำนวนเรืออวนลากโดยห้ามไม่ให้มีการต่อเรืออวนลากใหม่
- 2) เ่งรัดการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำให้เป็นไปตามประกาศของกรมประมง
มาตรการการควบคุมการละเมิดกฎหมายประมง
- 3) ทำความตกลงกับรัฐชายฝั่งอื่นๆ ที่มีทรัพยากรสัตว์น้ำที่อุดมสมบูรณ์เพื่อทำการประมงร่วมกัน
- 4) เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ และลดความขัดแย้งระหว่างชาวประมง

ด้านการพัฒนาประมงน้ำจืด มุ่งในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำเพื่อใช้บริโภคภายในประเทศ พัฒนาอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ทำให้เกิดกระแสเงินทุนเวียนภายในประเทศ โดยเฉพาะในเขตชนบทมีแนวทางแก้ไขปัญาและพัฒนาการประมงดังนี้

- 1) ดำเนินการควบคุมและส่งเสริมการจัดการ การทำการประมงในอ่างเก็บน้ำหนอง บึงขนาดใหญ่ โดยการกำหนดเครื่องมือทำการประมงที่เหมาะสม และห้ามทำการประมงในบางฤดู การจัดตั้งโครงการต่างๆ เพื่ออนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ และขยายพันธุ์สัตว์น้ำ เช่น โครงการประมงหมู่บ้าน โครงการบำรุงพันธุ์ปลาแบบประชาอาสา โครงการประมงหน้าวัด โครงการพัฒนาในเขตความมั่นคง และโครงการพระราชดำริ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนในพื้นที่ และเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรู้จักการอนุรักษ์ และหวงแหนทรัพยากรสัตว์น้ำ

- 2) ดำเนินการบูรณะแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดเล็กเพื่อการประมง โดยปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กที่สภาพเสื่อมโทรมให้มีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ และแพร่พันธุ์สัตว์น้ำ

- 3) พัฒนารูปแบบการเลี้ยงปลาแบบครบวงจร โดยมีการประสานการผลิตในแนวตั้ง (vertical integration) อันได้แก่ การนำระบบการผลิต 2 ระดับ ที่ต่อเนื่องกันมาเชื่อมโยงกัน เช่น การผลิตสัตว์น้ำในฟาร์มกับการแปรรูป ในขณะเดียวกันการผลิตสัตว์น้ำของเกษตรกรจะมีการสานการผลิตในแนวนอน (horizontal integration) โดยการร่วมมือกันผลิตเพื่อการต่อรองในเรื่องเงื่อนไขทางการค้า มีการรวมกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีการรวมกลุ่มสหกรณ์ผู้ผลิตพันธุ์ปลา เป็นต้น (สมนึก ศรีปรง, 2530: 147)

ด้านการประมงชายฝั่ง มีการกำหนดแนวทางดำเนินงานดังนี้

- 1) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำทุกประเภท (กุ้ง หอย ปลา) ในบริเวณป่าชายเลน และการขยายพื้นที่เพาะเลี้ยง ตลอดจนวางมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะซึ่งจะมีผลเสียต่อการเพาะเลี้ยง
- 2) ผลิตพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อแจกจ่าย และจำหน่าย ตลอดจนอบรมวิธีและเทคนิคการเพาะเลี้ยงต่างๆ
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการแปรรูปสัตว์น้ำ โดยจัดตั้งหน่วยงานขึ้นควบคุม แนะนำ และดูแลคุณภาพสัตว์น้ำ ตลอดจนกรรมวิธีการเก็บรักษาคุณภาพสัตว์น้ำจากแหล่งทำการประมงให้มีคุณภาพดีและสด เหมาะแก่การบริโภคโดยตรง

สาระสำคัญของโครงการประมงหมู่บ้าน

การประมงหมู่บ้าน (Village pond) คือ การเลี้ยงปลาแบบผสมผสานในบ่อที่มีขนาดใหญ่หรือแหล่งน้ำ เพื่อเป็นแหล่งอาหารโปรตีนประจำหมู่บ้าน การเลี้ยงปลาในบ่อแหล่งน้ำขนาดใหญ่จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการในเรื่องแหล่งน้ำ หลักการเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน การจัดการ ตลอดจนการควบคุมดูแลโดยผ่านองค์การของราษฎร ที่เรียกว่า คณะอนุกรรมการประมงหมู่บ้าน ซึ่งผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับ การเลี้ยงปลามาเป็นอย่างดี (ปรีชา เรียงเจริญ, 2534: 191) และธีรพันธ์ ภูคาสุวรรณ (2530: 161) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับการประมงหมู่บ้านไว้ดังนี้ การประมงหมู่บ้าน คือ การดำเนินกิจกรรมทางด้านการจับปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำสาธารณะด้วยเครื่องมือทำการประมงขนาดเล็ก ผลผลิตที่จับได้ส่วนใหญ่นำมาบริโภคในครัวเรือน และจำหน่ายภายในหมู่บ้าน ส่วนปลอดประสพ สุรัสวดี (2531: 22) ได้เสนอแนวคิดการประมงหมู่บ้านไว้ว่า การประมงหมู่บ้านเป็นการดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์ร่วมสูงสุดในทุกด้านทั้งการประมง และกิจกรรมต่อเนื่องทางการเกษตรและปศุสัตว์ โดยมีราษฎรเป็นมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการดำเนินงานเพื่อเพิ่มกำลังผลิตทางการประมงในแหล่งน้ำให้มีปริมาณสูงขึ้นนั้น มีการปล่อยพันธุ์ปลาควบคู่กับการบริหารแหล่งน้ำตามหลักวิชาการ

สำหรับจุดเริ่มต้นที่อาจนับได้ว่าเป็นที่มาของการตั้งโครงการประมงหมู่บ้านในประเทศไทยนั้น สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2529: 24) ได้ศึกษาพบว่า การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน มีรูปแบบมาจากการดำรงชีวิตของประชาชนในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีวัฒนธรรมของการอนุรักษ์พันธุ์ปลา โดยนำลูกปลาที่จับได้จากแหล่งน้ำต่างๆ มาเลี้ยงรวมกันในที่ใดที่หนึ่ง แล้วกำหนดวันจับปลาร่วมกัน

โครงการประมงหมู่บ้านริเริ่มแบบไม่เป็นทางการในปี พ.ศ. 2490 โดยหน่วยงานที่ทำหน้าที่คล้ายกรมประมงได้ริเริ่มให้มีการเลี้ยงปลาในหนองน้ำ โดยการมอบหมายให้กำนันผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้กระตุ้นชักจูงให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการบูรณะหนองบึงให้มีสภาพเหมาะสมที่จะเลี้ยงปลา สำหรับหนองน้ำที่มีขนาดเล็ก ได้ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือกันบูรณะขุดลอกปรับปรุงด้วยตนเอง ถ้าเป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ กรมประมงได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างทำนบกักเก็บน้ำ เช่น ในปี พ.ศ. 2495 กรมประมงได้สนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงหนองน้ำขนาดใหญ่ 3 แห่ง ได้แก่ หนองท่ม หนองหมอก จังหวัดสกลนคร และหนองกุดกระทิง จังหวัดหนองคาย เป็นต้น พร้อมกับมอบหมายให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ดูแลและจัดการบริหารหนองน้ำต่างๆ นอกจากนั้นกรมประมงได้กำหนดนโยบายการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ โดยกำหนดการควบคุมการทำประมงให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อคุ้มครองที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำจืดเพื่อเป็นแหล่งแพร่ขยายพันธุ์ต่อไป (ธีรพันธ์ ภูคาสวรรค์, 2530: 161)

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านอย่างเป็นทางการนั้นได้เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2522 โดยกรมประมงได้รับการสนับสนุนจากประเทศสหรัฐอเมริกา ผ่านองค์การบริหารวิเทศกิจแห่งสหรัฐอเมริกา (United State of America Aid) ให้ดำเนินงานโครงการทำนบปลาประจำหมู่บ้าน เป็นโครงการที่มีระยะเวลา 2 ปี โดยทดลองทำโครงการทำนบปลา ใน 14 หมู่บ้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในช่วงเวลาเดียวกันกรมประมงได้ขยายงานและปรับปรุงโครงการทำนบปลาประจำหมู่บ้าน ในพื้นที่อื่นๆ ของประเทศ (ธีรพันธ์ ภูคาสวรรค์, 2530: 162) กรมประมงได้รับอนุมัติงบประมาณให้ดำเนินงานโครงการหมู่บ้านในเขตพัฒนาชนบทยากจน ในปี พ.ศ. 2525 ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อจัดตั้งแหล่งปลาประจำหมู่บ้าน ให้สามารถผลิตอาหารโปรตีนประเภทปลา สำหรับการบริโภคแก่ประชาชนในชนบทเพิ่มมากขึ้น

2. เพื่อใช้แหล่งน้ำซึ่งเกิดขึ้น โดยโครงการสร้างงานในชนบทหรือแหล่งน้ำอื่นเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำแก่ราษฎรในชนบท ทำให้ใช้ประโยชน์แหล่งน้ำได้เต็มที่และมีอาหารโปรตีนประเภทสัตว์น้ำบริโภคมากขึ้น

3. เพื่อจัดตั้งประมงโรงเรียน ให้สามารถผลิตปลาเพื่อเพิ่มอาหารโปรตีนจำพวกปลาให้แก่นักเรียน ตลอดจนเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่ครูและนักเรียน

4. เพื่อจัดซื้อพันธุ์ปลาจากราษฎร ซึ่งได้ลงทะเบียนขายพันธุ์ปลาไว้ล่วงหน้ากับกรมประมง เพื่อไปปล่อยในแหล่งน้ำของโครงการฯ ซึ่งนอกจากจะช่วยแบ่งเบาภาระของกรมประมงในการผลิตพันธุ์ปลาแล้ว ยังช่วยเพิ่มรายได้และสนับสนุนอาชีพการเพาะเลี้ยงปลาของราษฎรอีกด้วย

5. เผยแพร่ความรู้เรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง ตลอดจนความรู้ด้านการแปรรูป การถนอมอาหารจำพวกปลา และการบริโภคปลาอย่างถูกสุขลักษณะและถูกต้องตามหลักโภชนาการ

6. เพื่อให้เป็นบ่อเกิดแห่งรายได้จากการจับปลา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือ ร่วมใจในการพัฒนาหมู่บ้าน และให้ราษฎรสามารถพึ่งตนเองได้

การดำเนินงานตามโครงการประมงหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน ปรากฏว่าผลเป็นที่น่าพอใจ จึงได้มีการขยายผลการดำเนินงานถึงปัจจุบัน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2543) เรียกว่าโครงการประมงหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพิ่มขึ้นดังนี้ (กรมประมง, 2540: 2)

1. สนับสนุนให้เกิดธุรกิจขนาดย่อม ด้านการเพาะพันธุ์ปลาและการเลี้ยงปลาภายในหมู่บ้าน

2. เพิ่มพูนความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงปลา และองค์การประชาชน ให้ร่วมกันรับผิดชอบดูแลรักษาแหล่งน้ำ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการเลี้ยงปลาและผลิตพันธุ์ปลา

สำหรับความสำคัญของโครงการประมงหมู่บ้านนี้มีลักษณะเป็นรูปแบบการเลี้ยงปลาแบบผสมผสานในบ่อขนาดใหญ่ หรือแหล่งต่างๆ ที่มีอยู่ตามชนบท โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เป็นธนาคารอาหารโปรตีนของชุมชนในหมู่บ้าน มีคณะกรรมการประมงระดับหมู่บ้าน ซึ่งเป็นองค์กรของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมดูแล กรมประมงให้การสนับสนุนเงินทุน ใน

ซึ่งเป็นองค์กรของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ควบคุมดูแล กรมประมงให้การสนับสนุนเงินทุน ในการสร้างแหล่งน้ำ จัดหาพันธุ์ปลาตลอดจนมอบหมายให้เจ้าหน้าที่และนักวิชาการของ กรมประมงออกเยี่ยมเยียน ให้ความรู้ทางวิชาการประมงที่ถูกต้องแก่กรรมการในระดับหมู่บ้าน เป็นประจำสม่ำเสมอ

ในการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) กรมประมงได้แยกการดำเนินงานออกเป็นโครงการย่อยๆ จำนวน 10 โครงการ ดังนี้ (กองวิศวกรรมประมง, 2540: 3)

1. โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน
2. โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ
3. โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
4. โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ
5. โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป
6. โครงการประมงโรงเรียนตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
7. โครงการจัดตั้งศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาประจำหมู่บ้าน
8. โครงการเร่งรัดพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในชนบท
9. โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา
10. โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในบ่อปลาประจำโรงเรียน

สำหรับรายละเอียดของโครงการประมงหมู่บ้านทั้ง 10 โครงการ ในเรื่องของ วัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงาน ได้จำแนกไว้เป็นรายโครงการ ดังต่อไปนี้ (กองวิศวกรรม ประมง, 2540: 19-80)

1. โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน เป็นโครงการที่ดำเนินงานใน แหล่งน้ำที่มีพื้นที่ ตั้งแต่ 30-100 ไร่ ในหมู่บ้านพื้นที่ยากจน มีความกั้นดงและขาดแคลน น้ำดื่ม น้ำใช้ เพื่อการอุปโภค-บริโภค และแหล่งน้ำต้องอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้าน สามารถทำการ ปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อการดำเนินงานตามโครงการ ในการก่อสร้างทำนบปลาประจำหมู่บ้าน นั้นกรมประมงจะจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างและปรับปรุง ในวงเงินงบประมาณ 600,000 บาท/แหล่ง และได้กำหนดวัตถุประสงค์ตามโครงการ ดังนี้

- (1) เพื่อให้ราษฎรในชนบทมีอาหารโปรตีนประเภทปลาบริโภคมากขึ้น
- (2) เป็นศูนย์กลางการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน
- (3) เพื่อเกิดรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตนำมาใช้พัฒนาหมู่บ้าน และดำเนินงานด้านประมง ต่อไป

(4) เผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการอนุรักษ์สัตว์น้ำ

(5) เพื่อให้ราษฎรเกิดความสามัคคี

วิธีการดำเนินงาน และแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามโครงการ กองวิศวกรรมประมง ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานไว้ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1: การคัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการ กองวิศวกรรมประมง จะเป็นผู้ดำเนินการสำรวจออกแบบ และก่อสร้าง โดยพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ภายใต้เงื่อนไขความต้องการของประชาชนและเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพที่เหมาะสมทางการประมง อยู่ห่างจากหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร

ส่วนที่ 2: การดำเนินงานกิจกรรมของโครงการ กรมประมงได้วางแนวทางให้เจ้าหน้าที่ของโครงการระดับจังหวัดเป็นผู้วางแผนการปฏิบัติงาน โดยนำองค์ของราษฎรเข้าเป็นส่วนร่วม ได้แก่ การจัดตั้งคณะอนุกรรมการหมู่บ้านขึ้น ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ โดยกรมประมงจะจัดกิจกรรมสนับสนุน ดังนี้

1) การฝึกอบรมคณะอนุกรรมการและราษฎรบริเวณแหล่งน้ำ เพื่อให้ทราบถึงวิธีการดำเนินงานตามโครงการอย่างเป็นขั้นตอน ตลอดจนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

2) การส่งเสริมการเลี้ยงปลา โดยจะส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับความรู้ทางด้านวิชาการประมงที่ถูกต้อง และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีวิธีการถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุมชี้แจง การสาธิต การแจกเอกสารคำแนะนำเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงปลา และจัดนิทรรศการเผยแพร่งานทางด้านวิชาการประมง

3) กิจกรรมด้านการเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำ โดยมีการจัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เช่น กำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ปลอยปลา และดูแลให้อาหารปลา ตลอดจนจับผลผลิต โดยกรมประมงจะเป็นผู้สนับสนุนปัจจัยการผลิต อันได้แก่ ปุ๋ย พันธุ์ปลา

4) กิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ โดยการประสานสัมพันธ์ชี้แจงให้ราษฎรเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ กฎหมายประมง ตลอดจนตั้งกฎเกณฑ์ในการควบคุมแหล่งน้ำของโครงการ เช่น การประกาศห้ามจับปลาในฤดูวางไข่

5) กิจกรรมต่อเนื่อง โดยส่งเสริม และกระตุ้นให้ราษฎรใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในการทำกิจกรรมต่อเนื่อง ด้วยการปลูกพืชสวนครัว ปลูกไม้ผล เลี้ยงสัตว์น้ำขนาดเล็กแบบผสมผสาน เช่น การเลี้ยงสุกรบนบ่อปลาซึ่งเป็นการเกื้อกูล และเสริมสร้างระบบการพัฒนาซึ่งกันและกัน เป็นการเพิ่มแร่ธาตุอาหารในแหล่งน้ำ

6) กิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้สมาชิกของโครงการดำเนินการร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพประมง เช่น จัดสรรเงินกองทุนให้กู้ยืมแก่สมาชิกเพื่อประกอบอาชีพ ให้การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการประมง อุตสาหกรรมประมงรวมทั้งผลผลิต และจัดทำผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำออกจำหน่าย

7) กิจกรรมการประกวดโครงการประมงหมู่บ้านและแหล่งน้ำทั่วไปดีเด่น โดยกองวิศวกรรมประมง ได้กำหนดให้มีการจัดประกวดโครงการจัดตั้งทำนบปลาประมงหมู่บ้าน ภายใต้เงื่อนไขความสำเร็จคือเป็นแหล่งอาหารโปรตีนของคนในหมู่บ้าน

2. โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ เป็นการพัฒนาและบูรณะแหล่งน้ำในพื้นที่ชนบท เพื่อการใช้น้ำอุปโภคและบริโภค หรือ ประกอบอาชีพทางด้านเกษตร โดยมีหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน เข้าไปดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาที่ดิน และในส่วนของแหล่งน้ำนั้นเกษตรกรยังนำมาใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ขาดการดูแลรักษา และการจัดการที่ดี กรมประมงจึงมีนโยบายเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำเหล่านี้ให้มีสภาพดีขึ้น มีศักยภาพในการผลิตสูงขึ้น โดยมีราษฎรเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อให้ประโยชน์จากแหล่งน้ำให้เต็มประสิทธิภาพ องค์การราษฎรสามารถดูแลแหล่งน้ำให้มีสภาพดี และใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง
- (2) เพื่อเพิ่มอาหารโปรตีนประเภทปลาแก่ราษฎรในชนบท
- (3) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงอย่างถูกต้อง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาการเกษตร
- (4) เพื่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายสัตว์น้ำและนำมาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน
- (5) เพื่อให้ราษฎรเกิดความสามัคคี

กองวิศวกรรมประมง ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานและแนวทางปฏิบัติงานไว้ 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นรายละเอียดในการคัดเลือกพื้นที่และการแต่งตั้งคณะกรรมการของโครงการ ส่วนที่สองเป็นการดำเนินกิจกรรมของโครงการ ดังนี้

ส่วนที่ 1: การเลือกพื้นที่และการแต่งตั้งคณะกรรมการของโครงการฯ ในการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่นั้น กรมประมงระบุว่า ต้องเป็นพื้นที่ในระบบแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.) เน้นแหล่งน้ำที่มีขนาด 1-10 ไร่ โดยใช้แรงงานของราษฎรในชวงนั้นๆ และมีการจัดตั้งคณะกรรมการประมงหมู่บ้าน จำนวน 10-15 คน เพื่อปฏิบัติกิจกรรมของโครงการ

ส่วนที่ 2: กิจกรรมของโครงการกรมประมงได้กำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการไว้ ดังนี้

- 1) กิจกรรมการเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำเพื่อปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีสภาพเหมาะสมกับการผลิตทางการประมง โดยการจัดเตรียมบ่อ การเพิ่มอาหารธรรมชาติ การจัดหาการปล่อยพันธุ์ปลาในอัตราที่เหมาะสม ตลอดจนการดูแลรักษา
- 2) กิจกรรมต่อเนื่อง เนื่องจากแหล่งน้ำของโครงการส่วนใหญ่จะอยู่กลางหมู่บ้าน จึงมีการสนับสนุนกิจกรรมต่อเนื่องขึ้น ได้แก่ การปลูกพืชผักสวนครัวบริเวณแหล่งน้ำ การเลี้ยงสัตว์เล็กบนบ่อปลาในอัตราที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
- 3) กิจกรรมจัดตั้งกองทุนประมงหมู่บ้าน ในการจับปลาจากแหล่งน้ำของโครงการฯ เป็นการจับปลาแบบเปิดจับครั้งเดียวในรอบปี 1 ปี โดยการจำหน่ายบัตรให้แก่ราษฎร และเงินรายได้จากการจำหน่ายบัตรได้นำมาตั้งเป็นกองทุนประมง โดยมีการจัดสรรการใช้เงิน ออกเป็น 3 ส่วน คือเงินรายได้ส่วนที่หนึ่ง 35% นำไปซื้อพันธุ์ปลา อาหารปลา เพื่อดำเนินกิจกรรมการเลี้ยงปลา ส่วนที่สองจำนวน 35 % เก็บเข้ากองทุนประมงหมู่บ้าน และส่วนที่สาม 30 % ของจำนวนเงินที่เหลือ จ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลแหล่งน้ำ

3. โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นโครงการที่ดำเนินงานในพื้นที่ที่มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ลดต้นทุนการผลิต โดยวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลตามสมรรถภาพและศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งกรมประมงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นในลักษณะของการทำการเกษตรแบบครบวงจร นอกจากนั้นยังเป็นจุดศูนย์กลางของโครงการเกษตรอื่นๆ ทั้งด้านพืช และสัตว์เพื่อเป็นแหล่งอาหารในครัวเรือนและชุมชน

กรมประมง ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

(1) เพื่อบูรณะปรับปรุงและเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำให้สามารถใช้เป็นแหล่งอาหารโปรตีนประเภทปลาสำหรับราษฎรในชนบท

(2) เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมการเลี้ยงปลาในระดับครัวเรือนเป็นการเพิ่มอาหารและรายได้ให้แก่ราษฎร

(3) เผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การอนุรักษ์และเสริมสร้างความเข้าใจด้านการแปรรูปและถนอมอาหาร ตลอดจนการบริโภคปลาอย่างถูกสุขลักษณะ

(4) ส่งเสริมการดำเนินโครงการในแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบ และครบวงจรตามแนวทางการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่าการลงทุน กรมประมงได้กำหนดวิธีการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โครงการไว้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1: การคัดเลือกพื้นที่และแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหมู่บ้าน มีการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยมีเงื่อนไข ต้องมีขนาดของพื้นที่ 1-100 ไร่ อยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร โดยกองวิศวกรรมประมงจะดำเนินการสำรวจออกแบบก่อสร้างปรับปรุงแหล่งน้ำ ในกรณีที่เป็นบ่อเก่าให้มีสภาพที่เหมาะสมในการเลี้ยงปลา และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหมู่บ้านขึ้นดำเนินกิจกรรมของโครงการ

ส่วนที่ 2: การอบรมคณะทำงานประจำบ่อปลา เพื่อเสริมสร้างความรู้และเทคนิคการเลี้ยงปลาตามหลักวิชาการ เช่น การผสมเทียม การทำอาหารธรรมชาติ

1) การส่งเสริม เผยแพร่ความรู้ทางด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ โดยจะมีการประชุมชี้แจงในเรื่องกฎหมายประมง สัตว์สงวนและสัตว์คุ้มครองตามพระราชบัญญัติการประมง

2) กิจกรรมการเพิ่มผลผลิตในบ่อเลี้ยงปลา โดยมีการจัดการบ่อปลาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การทำความสะอาดบ่อ การปรับสภาพน้ำ การใส่ปุ๋ย การดูแลรักษา ตลอดจนการจับผลผลิต

3) การจัดทำโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน โดยการจับผลผลิตจากบ่อเลี้ยงปลา จะใช้วิธีการทยอยจับปลาอาทิตย์ละ 3 ครั้ง เพื่อสมทบโครงการอาหารกลางวันอย่างต่อเนื่อง

4. โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง เป็นโครงการที่ดำเนินงานในพื้นที่ชนบทยากจน และทุรกันดาร โดยกรมประมงได้สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลา เพื่อสนับสนุนโครงการจัดหาอาหารกลางวัน และส่งเสริมประสบการณ์ในการเพาะเลี้ยงปลา เพื่อปลูกฝังพื้นฐานงานอาชีพแก่นักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อให้นักเรียนประถมศึกษาในชนบทยากจนมีอาหารโปรตีนไว้บริโภค
- 2) เพื่อปลูกฝังประสบการณ์ในการเพาะเลี้ยงปลาและเข้าใจในหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างถูกต้อง
- 3) เพื่อให้ครูมีความรู้ในสาขาวิชาการประมง เพื่อสามารถถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวอย่างถูกต้อง

วิธีการดำเนินงานตามโครงการ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โครงการ กองวิศวกรรม กรมประมง ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 การคัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างบ่อปลาของโรงเรียนภายใต้เงื่อนไข ต้องเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่ขาดแหล่งน้ำและมีกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันแก่นักเรียน โดยกองวิศวกรรมเป็นผู้สำรวจก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลา

ส่วนที่ 2 การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประมงโรงเรียน ประกอบด้วย ครู 3 คน และนักเรียน 7 คน มีหน้าที่ดำเนินกิจกรรมของโครงการ ซึ่งกรมประมงได้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

- 1) การอบรมคณะทำงานประจำบ่อปลา เพื่อเสริมสร้างความรู้และเทคนิคการเลี้ยงปลาตามหลักวิชาการ เช่น การผสมเทียม วิธีการทำน้ำเขียว
- 2) การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ทางด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ โดยจะประชุมชี้แจงในเรื่องกฎหมายประมง สัตว์สงวนและสัตว์คุ้มครองตามพระราชบัญญัติการประมง
- 3) กิจกรรมการเพิ่มผลผลิตในบ่อเลี้ยงปลา โดยมีการจัดการบ่อปลาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การทำความสะอาดบ่อ การปรับสภาพน้ำ การใส่ปุ๋ย การดูแลรักษา ตลอดจนการจับผลผลิต

4) การจัดทำโครงการอาหารกลางวันแก่นักเรียน ในการจับผลผลิตจากบ่อเลี้ยงปลาจะใช้วิธีการทยอยจับปลา อาทิตย์ละ 3 ครั้ง เพื่อสมทบโครงการอาหารกลางวัน

5. โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป เป็นการดำเนินงานในพื้นที่ของโรงเรียนระดับประถมหรือมัธยมศึกษาในพื้นที่ทั่วไป เพื่อเสริมสร้างค่านิยมในการบริโภคอาหารโปรตีนประเภทปลาแก่เด็กนักเรียน และเป็นแหล่งสาธิตทางวิชาการประมง แก่ราษฎรที่อยู่รอบๆ โครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- (1) เสริมสร้างการบริโภคอาหารโปรตีนในชนบทให้มากขึ้น และมีการจำหน่ายผลผลิตเพื่อให้เกิดรายได้หมุนเวียน
- (2) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความชำนาญทางด้านการเลี้ยงปลาและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้
- (3) เป็นแหล่งวิชาการและแหล่งสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่ราษฎรที่สนใจ
- (4) เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานในลักษณะการรวมกลุ่มของผู้ปกครอง ครู และนักเรียนร่วมกัน

การดำเนินงานโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไปแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1: การคัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างบ่อปลา ภายใต้เงื่อนไขโรงเรียนต้องมีพื้นที่ก่อสร้างไม่น้อยกว่า 2 ไร่ และมีโครงการอาหารกลางวัน โดยกองวิศวกรรมจะเป็นผู้สำรวจและออกแบบก่อสร้างบ่อปลา

ส่วนที่ 2 : การจัดตั้งคณะกรรมการประมงโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยครู 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน 2 คน และนักเรียน 5 คน โดยนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกนั้นต้องมีฐานะทางครอบครัวยากจนและไม่มีโอกาสศึกษาต่อ คณะกรรมการจะทำหน้าที่บริหาร และจัดการบ่อปลาให้เป็นไปตามหลักวิชาการประมง โดยกรมประมงได้กำหนดกิจกรรมต่างๆ ไว้ดังนี้

- 1) การอบรมคณะกรรมการประมงโรงเรียน ในหลักสูตรการเพาะเลี้ยงปลาเป็นเวลา 10 วัน โดยมีเป้าหมายให้สามารถปฏิบัติได้จริงและถูกต้อง
- 2) กิจกรรมเพิ่มผลผลิตในบ่อปลา กรมประมงให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ พันธุ์ปลา อาหารและปุ๋ยวิทยาศาสตร์ โดยคณะกรรมการจะจัดเตรียมทำความสะอาดบ่อปลา มีการปรับสภาพความเหมาะสมของน้ำ และปล่อยปลา โดยเป็นลำดับขั้นตอนตามหลักวิชาการเพื่อให้เป็นจุดสาธิตการเพาะเลี้ยงปลา
- 3) โครงการอาหารกลางวัน และกองทุนโครงการประมงโรงเรียน การจับผลผลิตจากบ่อปลาจะกำหนดวิธีการแบบทยอยจับปลา เพื่อสมทบโครงการอาหารกลางวันแก่นักเรียน

และผลผลิตอีกส่วนหนึ่งจะนำไปจำหน่ายแก่ราษฎรในหมู่บ้าน โดยนำรายได้จากการจำหน่ายปลา มาตั้งกองทุนโครงการประมงโรงเรียน

4) การประกวดโครงการประมงโรงเรียน กองวิศวกรรมกำหนดให้มีการจัดการประกวด ภายใต้เงื่อนไขที่แสดงถึงความสำเร็จของโครงการ อันได้แก่ โครงการของบ่อปลาที่มีความเหมาะสมแก่การเลี้ยงปลา การมีส่วนร่วมของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ในการบริหาร และจัดการบ่อปลา รวมทั้งการขยายผลทางวิชาการประมงสู่เกษตรกร

6. โครงการประมงโรงเรียน (ภายใต้โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) เป็นโครงการก่อสร้างบ่อปลาประจำโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อให้เยาวชนได้มีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลา และก่อให้เกิดความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ตามโครงการ ดังนี้

(1) ผลิตอาหารโปรตีนประเภทปลาให้แก่เด็กนักเรียนบริโภคเป็นอาหารกลางวัน

(2) ให้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยาการของหมู่บ้านและเป็นการปลูกฝังให้เด็กนักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาอย่างถูกวิธี

(3) ก่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายสัตว์น้ำเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาโรงเรียน

กองวิศวกรรมประมงได้กำหนดวิธีการดำเนินงานของโครงการและแนวทางปฏิบัติงานเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 การคัดเลือกพื้นที่และการแต่งตั้งคณะกรรมการประมงโรงเรียน ในการคัดเลือกพื้นที่นั้น กรมประมงระบุว่า ต้องเป็นโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนหรือโรงเรียน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ โดยกองวิศวกรรมประมงจะดำเนินการสำรวจพื้นที่ ออกแบบและก่อสร้างบ่อปลา ขนาด 2 ไร่ โดยใช้เครื่องจักรกลของกรมประมง พร้อมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการประมงโรงเรียน ประกอบด้วยครู ตชด. จำนวน 3 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 7 คน เป็นผู้ดูแล และดำเนินงานโครงการฯ

ส่วนที่ 2 กิจกรรมของโครงการ โดยกรมประมงได้กำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการดังนี้

1) การฝึกอบรม คณะกรรมการประมงโรงเรียน ในหลักสูตรการเพาะเลี้ยงปลา เพื่อให้สามารถปฏิบัติจริงและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นในการเลี้ยงปลาได้

2) กิจกรรมการเพิ่มผลผลิตในบ่อเลี้ยงปลา กรมประมงจะให้การสนับสนุนพันธุ์ปลา จำนวน 8,000 ตัว/ไร่ และอาหารปลา คณะกรรมการประมงโรงเรียนจะเป็นผู้ดูแลและจัดการบ่อปลา เกี่ยวกับการจัดการบ่อ การสร้างอาหารธรรมชาติ และการจับผลผลิต

3) กิจกรรมต่อเนื่องในการจัดทำกิจกรรมการเลี้ยงปลา เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีอาหารโปรตีนบริโภคในโครงการอาหารกลางวันแล้ว บ่อเลี้ยงปลายังเป็นส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมอื่นๆ อีก เช่น ด้านปศุสัตว์ มีกิจกรรมการเลี้ยงไก่บนบ่อปลา ด้านเกษตร มีการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนทำแปลงปลูกพืชผักสวนครัวบริเวณบ่อเลี้ยงปลา เป็นต้น

4) กิจกรรมการจับปลา และการจัดสรรเงินรายได้ การจับผลผลิตเพื่อนำมาใช้ประโยชน์จะใช้วิธีการทยอยจับ โดยผลผลิตที่ได้ส่วนแรกจะนำไปเพื่อสมทบโครงการอาหารกลางวันแก่นักเรียน และผลผลิตอีกส่วนหนึ่งจะนำไปจำหน่ายแก่ผู้ปกครองนักเรียน การจัดสรรเงินรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตเพื่อจัดตั้งกองทุนอาหารกลางวันประจำโรงเรียน ร้อยละ 60 และเพื่อการปรับปรุงบ่อและจัดซื้อพันธุ์ปลาในปีต่อไปร้อยละ 40

7. โครงการจัดตั้งศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาประจำหมู่บ้าน เป็นโครงการที่มีการดำเนินกิจกรรมให้เกิดธุรกิจขนาดย่อมของกลุ่ม แบบพึ่งตนเองในการเพาะพันธุ์ปลาเพื่อจำหน่ายภายในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อตอบสนองความต้องการของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลา และเป็นการแก้ไขปัญหาการซื้อพันธุ์ปลาราคาแพงจากฟาร์มเอกชนที่อยู่ห่างไกลจากหมู่บ้าน รวมทั้งช่วยลดความเสี่ยงต่ออัตราการรอดตายของลูกปลาในขณะขนส่ง โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการคือ

(1) เพื่อสนับสนุนให้เกิดธุรกิจขนาดย่อม ด้านการเพาะพันธุ์ปลา และการเลี้ยงปลาในหมู่บ้านแบบพึ่งตนเอง

(2) เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการประมงและเพิ่มรายได้

(3) ส่งเสริมให้เกษตรกรมีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถในการผลิตลูกปลา

(4) สนับสนุนโครงการเร่งรัดพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในชนบท

(5) ขยายผลการดำเนินงานต่อเนื่องของโครงการประมงหมู่บ้าน โดยกองวิศวกรรมประมงได้กำหนดวิธีดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 การคัดเลือกพื้นที่และแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาประจำหมู่บ้าน โดยมีเงื่อนไขการคัดเลือกแหล่งน้ำที่สามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ไม่น้อยกว่า 8 เดือน และมีพื้นที่ก่อสร้างโรงเพาะฟักขนาด 54 ตารางเมตร บ่ออนุบาลลูกปลาขนาด 1 ไร่ รวมทั้งต้องมีปริมาณเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาภายในหมู่บ้าน และหมู่บ้านใกล้เคียงไม่น้อยกว่า 50 ราย โดยกองวิศวกรรมประมงจะดำเนินการออกแบบก่อสร้างโรงเพาะฟัก บ่ออนุบาลลูกปลา และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาประจำหมู่บ้านขึ้นดำเนินกิจกรรม

ส่วนที่ 2 การดำเนินกิจกรรมของโครงการ โดยกรมประมงได้กำหนดกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานไว้ดังนี้

1) กิจกรรมการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยคัดเลือกคณะกรรมการและราษฎรในหมู่บ้าน จำนวน 15 คน เข้ารับการอบรม โดยเน้นให้ฝึกปฏิบัติจริง ให้มีประสบการณ์ด้านการเพาะ การอนุบาล และการเลี้ยงปลาให้ถูกต้อง และสามารถดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองได้

2) กิจกรรมการเพาะพันธุ์ปลา คณะกรรมการศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาประจำหมู่บ้าน ดำเนินการผลิตพันธุ์ปลา เพื่อออกจำหน่ายแก่เกษตรกรในพื้นที่และปล่อยคืนสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

3) กิจกรรมการจัดสรรประโยชน์ การดำเนินธุรกิจ ด้านการเพาะพันธุ์ปลาของศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาประจำหมู่บ้าน ของคณะกรรมการศูนย์และราษฎรนั้น กรมประมง (2540: 66) ได้กำหนดเงื่อนไขในการจัดสรรผลผลิตและรายได้ของศูนย์ฯ ไว้ดังนี้

3.1 ต้องคืนพันธุ์ปลาให้แก่แหล่งน้ำของโครงการประมงหมู่บ้าน จำนวน 100,000 ตัว ภายในระยะเวลา 7 ปี

3.2 จัดสรรเงินรายได้จากการจำหน่ายพันธุ์ปลาเป็น 3 ส่วน ส่วนแรก 30 % ของเงินรายได้ จัดสรรให้แก่คณะกรรมการผู้ดำเนินกิจกรรม ส่วนที่ 2 เงินรายได้ จำนวน 35% เพื่อขยายผลงานในปีต่อไป และ 35% นำมาจัดตั้งกองทุนให้ราษฎรในหมู่บ้านกู้ยืมเพื่อดำเนินกิจกรรมด้านการประมง ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ

8. โครงการเร่งรัดพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในชนบท เป็นการดำเนินการพัฒนาการประมงในลักษณะครบวงจรต่อเนื่องในพื้นที่ที่มีศูนย์ผลิตพันธุ์ปลา และมีการจัดการแหล่งน้ำของโครงการประมงหมู่บ้านแล้ว โดยเกษตรกรในพื้นที่ได้รับการสนับสนุนให้มีบ่อเลี้ยงปลาเป็นของตนเอง เพื่อการบริโภค และเพิ่มพูนรายได้ในครัวเรือน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้

(1) เพื่อพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ก่อให้เกิดอาหารและเพิ่มพูนรายได้แก่ครอบครัว

(2) เพื่อสนับสนุนและขยายผลกิจกรรมการจัดตั้งศูนย์ผลิตพันธุ์ปลาประจำหมู่บ้าน ให้ดำเนินไปแบบครบวงจร

กองวิศวกรรมประมง ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานและแนวทางในการปฏิบัติงานไว้ดังนี้

1) การคัดเลือกพื้นที่และการคัดเลือกเกษตรกร สำนักงานประมงจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่ ภายใต้เงื่อนไขของกรมประมง ซึ่งระบุว่า ต้องเป็นหมู่บ้านที่มีการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านแล้ว อันได้แก่ โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงต่อเนื่องจากแหล่งน้ำ กสช. โครงการเพิ่มผลผลิตแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปและโครงการจัดตั้งศูนย์ผลิตพันธุ์ปลา ในการคัดเลือกเกษตรกรเพื่อเข้าร่วมโครงการนั้น พิจารณาจากเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเอง และมีการรวมกลุ่มสมาชิกไม่น้อยกว่า 20 ราย โดยกรมประมงจะให้บริการสนับสนุนเครื่องจักรกลในการขุดบ่อเลี้ยงปลาในราคาถูก

2) กิจกรรมการเลี้ยงปลา กรมประมงให้การสนับสนุนพันธุ์แก่เกษตรกรร้อยละ 50 ของจำนวนพันธุ์ปลาที่จะเลี้ยง พร้อมกับให้การสนับสนุนด้านวิชาการต่างๆ เช่น การทำอาหารธรรมชาติ การเตรียมบ่อ และการจัดการฟาร์ม

9. โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา เป็นโครงการต่อเนื่องในพื้นที่ที่มีการดำเนินงานของโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ และโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูป โดยจะส่งเสริมความรู้ในการจัดการแปรรูปผลผลิต และสร้างทัศนคติในการบริโภคอาหารโปรตีนประเภทปลาแก่สมาชิกของโครงการ ดังมีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

(1) เพื่อให้ความรู้ด้านโภชนาการ การประกอบอาหาร การถนอมอาหารและการแปรรูปปลาเพื่อบริโภคและจำหน่าย

(2) สร้างทัศนคติในการบริโภคที่ดีแก่ราษฎร

วิธีการดำเนินงาน กองวิศวกรรมประมง (2539: 12) ได้กำหนดวิธีการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา ไว้ 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1: การคัดเลือกพื้นที่ ภายใต้งบเงื่อนไข คือ ต้องเป็นพื้นที่ที่มีการดำเนินงาน ของโครงการประมงหมู่บ้านแล้ว โดยคัดเลือกสมาชิกของโครงการฯ เข้ารับการฝึกอบรม

ส่วนที่ 2: การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ โดยกรมประมงได้มอบหมาย ให้นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหารร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ ให้การฝึกอบรมด้านโภชนาการ ปลาแก่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน โดยเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรกลุ่ม แม่บ้านประมง การถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการค้า

10. โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในบ่อปลาประจำโรงเรียน โรงเรียนใน ชนบทมีการดำเนินกิจกรรมการเลี้ยงปลาในบ่อ เพื่อเป็นอาหารกลางวันแก่นักเรียน และเป็นการ วางพื้นฐานอาชีพด้านการประมงให้นักเรียน สามารถเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งการเลี้ยง ปลาให้มีศักยภาพผลผลิตที่สูงต้องอาศัยปัจจัย ความรู้หลายด้านทั้งในเรื่องการเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำ การบริหารแหล่งน้ำ และการใช้เทคโนโลยีต่างๆ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- (1) เพื่อให้นักเรียนมีอาหารโปรตีนประเภทปลาบริโภคเพิ่มขึ้น
- (2) เพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้แก่เยาวชนในด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ซึ่ง สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต
- (3) เพื่อปลูกจิตสำนึกในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ โดยให้เยาวชนมี ส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

กองวิศวกรรมประมงได้กำหนดวิธีดำเนินงานและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การเลือกพื้นที่ และการแต่งตั้งคณะกรรมการของโครงการฯ ในการ พิจารณาคัดเลือกพื้นที่นั้น กรมประมงระบุว่า ต้องเป็นโรงเรียนที่มีบ่อปลาอยู่แล้ว หรือเคย ดำเนินการโครงการประมงโรงเรียนมาก่อน และบ่อปลาจะต้องมีผลผลิตต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 3 ปี โดยกรมประมงจะสนับสนุนเครื่องจักรกล เพื่อปรับปรุงบ่อ และมีการจัดตั้งคณะกรรมการ ประมงโรงเรียนขึ้น จำนวน 10 คน เพื่อควบคุม ดูแล และบริหารกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ

ส่วนที่ 2 กิจกรรมของโครงการ กองวิศวกรรม กรมประมงได้กำหนดกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการไว้ ดังนี้

1) กิจกรรมการปล่อยปลาและเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำ เพื่อปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีสภาพเหมาะสมกับการผลิตทางการประมง โดยการกำจัดวัชพืช การทำอาหารธรรมชาติ และปล่อยพันธุ์ปลาในอัตรา 6,000 ตัว/ไร่ มีการดูแลรักษา และให้อาหารอย่างสม่ำเสมอ

2) กิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการใช้แหล่งน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ต่อเยาวชนมากที่สุด การสนับสนุนกิจกรรมต่อเนื่องจึงเป็นแนวทางในการเรียน และฝึกปฏิบัติทางการเกษตรที่ครบวงจร ได้แก่ การปลูกพืชผักสวนครัวบริเวณแหล่งน้ำ การเลี้ยงไก่นบ่อปลาในอัตราที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน เป็นต้น

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความคิดเห็น หมายถึง ข้อพิจารณาว่า เป็นจริงจากการใช้ปัญญาและความคิด ประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้ก็ตาม เป็นทัศนคติหรือการประมาณเกี่ยวกับปัญหาประเด็นใดประเด็นหนึ่ง หรือเป็นข้อแถลงของผู้ที่ยอมรับนับถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่ผู้นำขอปรึกษา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2532: 246-247) และมานิต พวงถนอมศรี (2531: 5) ได้กล่าวถึงความคิดเห็นว่า เป็นความรู้สึกที่ถ่ายทอดจากการรับรู้ เป็นการตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยเหตุผลของตนเองอย่างรอบคอบชัดเจนและต่อเนื่อง

วัชร วนทอง (2537: 29) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความรู้สึก ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับจิตใจ ทัศนคติ และค่านิยม ตามสภาพของบุคคลที่จะแสดงออกมาให้บุคคลอื่นรับรู้ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลนั้นย่อมแตกต่างกันไปขึ้นกับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และตามสภาพท้องถิ่นนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุปราณี สนธิรัตน์ (2537: 369) ระบุว่า ความเชื่อ ทัศนคติ และความคิดเห็น มีการนำมาใช้สลับหรือใช้แทนกันเสมอ นักจิตวิทยาได้แยกความแตกต่างของแต่ละคำออกมาว่า คำว่าความเชื่อเป็นการยอมรับข้อความหรือเรื่องใดๆ ที่เป็นข้อเท็จจริงหรือความจริง ความเชื่อนั้นไม่จำเป็นว่าทุกคนจะปฏิบัติในทางเดียวกัน ส่วนคำว่า ความคิดเห็น นักจิตวิทยาถือว่าเป็นความเชื่ออย่างอ่อนๆ โดยความคิดเห็นนั้นจะเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อม

รณรงค์ รามสูตร (2537: 8) ได้ระบุว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคล ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งอาจแสดงออกมาด้วยการพูด การปฏิบัติหรือการเขียน การแสดง ออกของความคิดเห็นจะเกี่ยวกับ ทศนคติ ค่านิยม การศึกษา ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมและ พฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาและประเมินค่าก่อนตัดสินใจแสดง ความคิดเห็นในเรื่องนั้น ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พยอม วงศ์สารศรี (2537: 236) ที่กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมี ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แสดงออกโดยการพูด การปฏิบัติ การเขียน ความคิดเห็น นี้เปลี่ยนแปลงได้ บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ทศนคติ สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมระหว่าง บุคคล ความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นทางเดียว กัน โดยการเห็นด้วย (ยอมรับ) หรือตรงกันข้าม โดยไม่เห็นด้วย (ปฏิเสธ)

สุรเชษฐ โทบุญญานนท์ (2537: 7) ระบุว่า ความคิดเห็น คือการอธิบายเหตุผล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะและเป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดความเชื่อถือหรือเจตคติ และนำไปสู่การ แสดงพฤติกรรมของมนุษย์ ในขณะที่ วาณิช เวศนารัตน์ (2538: 30) ได้กล่าวถึงแนวความคิด เกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนคติของบุคคลว่าเกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมี กับสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในตัว บุคคล จากการได้พบเห็น ค้นเคย ได้ทดลอง ฯลฯ อันถือเป็นประสบการณ์โดยตรง (direct experience) และจากประสบการณ์โดยอ้อม (indirect experience) อันได้แก่การได้ยิน ได้ฟัง
2. ค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยม เนื่องจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการ ตัดสินค่านิยมไม่เหมือนกัน จึงอาจมีความคิดเห็นต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกัน

ส่วน กันยา สุวรรณแสง (2532: 107) ได้ระบุความหมายของความคิดว่าเป็น พฤติกรรมอย่างหนึ่ง เป็นการใช้สัญลักษณ์ (symbol) แทนสิ่งของ หรือเหตุการณ์ต่างๆ เป็น พฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็น ส่วน ชำนาญ ถาวรดี(ไม่ระบุปีพิมพ์: 24) ได้ กล่าวว่า คนเราย่อมคิดอะไรแตกต่างกันออกไปได้ตั้งมากมาย แทบจะคนหนึ่งก็ความคิดหนึ่งก็ ว่าได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าแนวความคิดต่างๆ เหล่านี้จะเอามาเข้าตาราง แบ่งหมวดหมู่ ไม่ได้ นั่นก็คือ แม้ว่าจะมีความแตกต่างของปัจเจกบุคคลในแต่ละกลุ่มอันเป็นแบบฉบับของ ความคิดเห็นก็ตาม แต่ถ้าหากว่าได้จัดเข้าอยู่ในกลุ่มเดียวกันนั้น ก็เชื่อได้เลยว่า วิธีการคิดที่จะ ทำอะไรจะมีส่วนเหมือนกันหมด สำหรับความคิดเห็นมหาชนหรือมติชน (public opinion) นั้น

สุชาติ ภิณโญ (2538: 10) กล่าวว่า เป็นความคิดเห็นที่เกิดขึ้นจากกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งกลุ่มคนดังกล่าวนี้อาจจะมีหลายกลุ่มก็ได้ ในขณะที่ รจิตลักษณ์ แสงอุไร (2530: 204) ได้ระบุ ความคิดเห็นหมายถึง การประเมินคน วัตถุ หรือแนวความคิดออกมาทางวาจา ซึ่งอาจเป็นทางบวก ทางลบ หรือเฉยๆ ก็ได้

จากแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักวิชาการทั้งหลาย ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึก หรือความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะซึ่งอาจแสดงออกมาโดยทางคำพูด การปฏิบัติ ซึ่งความคิดเห็นเป็นการแสดงออกที่เกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยม จากพื้นฐาน ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นๆ ซึ่งอาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้

ภาคสรุป (Overview)

การประมง คือ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ เพื่อนำมาซึ่งการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุดแก่ประชาชน ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา ทรัพยากรสัตว์น้ำของไทยมีความอุดมสมบูรณ์ ดังสุภาชิตโบราณ กล่าวไว้ว่า ในน้ำมีปลาในนามีข้าว ต่อมาการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างรวดเร็ว สภาพแวดล้อมต่างๆ ก่อให้เกิดมลภาวะ กอปรกับอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรที่มีจำนวนมากขึ้น ทำให้มีการนำเอาทรัพยากรสัตว์น้ำมาใช้ประโยชน์จนเกินศักยภาพการผลิต ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมและการลดน้อยถอยลงของสัตว์น้ำ แนวทางการแก้ไขปัญหาประการหนึ่งที่รัฐบาลได้กำหนดเป็นนโยบายขึ้น คือ การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำและการปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีศักยภาพเหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการประมง

โครงการประมงหมู่บ้านภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนแก่ราษฎรเป็นหลัก โดยดำเนินการในรูปแบบการพัฒนาแบบพึ่งตนเอง กรมประมงให้ความช่วยเหลือสนับสนุนปัจจัยการผลิตอันได้แก่ พันธุ์ปลา ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ โดยเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากกรมประมง พัฒนาการและเกษตรอำเภอ มีหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนของโครงการ ให้คำแนะนำปรึกษา

ส่งเสริมเทคนิคและวิชาการประมง การจัดการแหล่งน้ำและการทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยราษฎรได้คัดเลือกผู้แทนของตนขึ้นมาดูแล หรือเรียกว่า คณะอนุกรรมการประมงหมู่บ้าน เป็นผู้จัดการบริหารแหล่งน้ำ ให้มีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการประมงหมู่บ้าน มีการดำเนินโครงการย่อยในหลายพื้นที่แตกต่างกันไป โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีอาหารโปรตีนไว้บริโภคเพิ่มขึ้น เป็นการส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ ด้านการเลี้ยงปลา การบริการแหล่งน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง มีการจัดตั้งองค์กรประชาชนเพื่อสามารถพึ่งตนเอง ในการพัฒนาท้องถิ่นและเกิดการพัฒนา การเกษตรแบบครบวงจร โดยกรมประมงได้กำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงาน ตลอดจน กิจกรรมของแต่ละโครงการฯ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติในทิศทางเดียวกันในทุกพื้นที่

วิธีการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านของเจ้าหน้าที่โครงการจะประสบผล สำเร็จตามเป้าหมาย และแผนงานที่วางไว้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการโดยเฉพาะ ตัวเจ้าหน้าที่ของโครงการ ซึ่งทำงานใกล้ชิดกับราษฎรและมีบทบาทในการวางแผนดูแลการ ดำเนินงาน ตลอดจนเป็นผู้ชี้นำองค์กรของราษฎรและราษฎรในพื้นที่ให้มีการดำเนินกิจกรรม ต่างๆ ซึ่งความคิดเห็นอันเป็นความรู้สึก ความเชื่อของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจิตใจ ทศนคติ ค่านิยม และสถานการณ์ตามสภาพของบุคคล ที่แสดงออกมาให้คนอื่นได้ รับรู้ หากบุคคลเกิดความรู้สึกต้องการ และมีความเชื่อในความสำเร็จของสิ่งที่จะปฏิบัติมาก การแสดงความคิดเห็นและพฤติกรรม การตัดสินใจในการดำเนินงานย่อมมีประสิทธิภาพสูง ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้ศึกษาถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเจ้าหน้าที่ โครงการประมงหมู่บ้านว่า เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความรู้สึก ค่านิยม และความเชื่อในการดำเนิน งานโครงการและกิจกรรมต่างๆ ว่ามีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และเป็นที่ยอมรับของ เจ้าหน้าที่โครงการมากน้อยเพียงใด

บทที่ 3
วิธีการวิจัย
(RESEARCH METHODOLOGY)

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนด
วิธีการวิจัยไว้ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย
(Locale of the Study)

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิจัยในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีการดำเนินงาน
โครงการประมงหมู่บ้าน 20 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่ฮาด อำเภอฝาง อำเภอแม่แจ่ม
อำเภอสันทราย อำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ อำเภอพร้าว อำเภอเวียงแหง
อำเภอแม่แตง อำเภอสันกำแพง อำเภอแมริม อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอสะเมิง อำเภอ
สันป่าตอง อำเภออมก๋อย อำเภอแม่วาง อำเภอจอมทอง อำเภอฮอด อำเภอดอยเต่า
อำเภอเวียงแหง กิ่งอำเภอแม่ออน และกิ่งอำเภอดอยหล่อ (สำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่,
2540: 4) การที่จังหวัดเชียงใหม่ถูกเลือกเพื่อดำเนินการวิจัยเนื่องจากเหตุผล ดังต่อไปนี้

1. จังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-
พ.ศ. 2540 จำนวน 196 โครงการ ในพื้นที่ 20 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ
2. ผู้วิจัยปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าพนักงานประมง และได้รับแต่งตั้งเป็น
คณะทำงานโครงการประมงหมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จึงเห็นสมควรเลือกจังหวัดนี้
เพื่อศึกษาซึ่งจะได้ประโยชน์ต่องานที่ปฏิบัติอย่างยิ่ง

ผู้ให้ข้อมูล
(The Respondents)

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัด
เชียงใหม่ ซึ่งได้แก่ นักวิชาการประมง เจ้าพนักงานประมง เจ้าหน้าที่ประมง และคณะทำงาน
ประจำท้องถิ่นจากหน่วยงานอื่นซึ่งได้รับการแต่งตั้ง จากผู้ว่าราชการจังหวัด รวมเป็นจำนวน 61

คน โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนประชากรที่ได้ศึกษามีจำนวนไม่มากนัก และอยู่ในวิทยาลัยที่ศึกษาข้อมูลได้ทุกคน เพื่อความถูกต้องและแม่นยำ (นำชัย ทนผล, 2529: 52) หน่วยของการวิเคราะห์ (Unit of analysis) ในครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามการดำรงตำแหน่ง

การดำรงตำแหน่ง	จำนวน
นักวิชาการประมง	4
เจ้าพนักงานประมง	4
เจ้าหน้าที่ประมง	9
คณะทำงานประจำท้องถิ่นจากหน่วยงานอื่น	44
รวม	61

ตัวแปรและการวัดตัวแปร (Variables and Measurement)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาและวิธีการวัดตัวแปรไว้ดังนี้

อายุ หมายถึง อายุบริบูรณ์ของผู้ให้ข้อมูล คิดเป็นจำนวนปี ตั้งแต่เกิดจนถึงเวลาบันทึกข้อมูล

ระดับการศึกษา หมายถึง คุณวุฒิทางการศึกษาชั้นสูงของผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับการศึกษาจากสถานการศึกษาของรัฐและเอกชน

รายได้ หมายถึง จำนวนเงินรายได้ที่เป็นเงินสดของผู้ให้ข้อมูลในรอบปี พ.ศ.2540

ระดับตำแหน่ง หมายถึง การกำหนดตำแหน่งตามระบบ พ.ร.บ. ของทางราชการ (ระเบียบข้าราชการพลเรือน) ของผู้ให้ข้อมูลที่ปฏิบัติราชการในปัจจุบัน

อายุราชการ หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลได้รับการบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการ จนถึงเวลาบันทึกข้อมูล คิดเป็นจำนวนปี

ประสบการณ์การฝึกอบรม หมายถึง จำนวนความถี่ (ครั้ง) ที่ผู้ให้ข้อมูลเคย เข้าร่วมประชุม ฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในงานประมงในรอบปี พ.ศ.2540

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน เป็นการศึกษาถึงความรู้สึก ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ซึ่งเกิดจากประสบการณ์โดยตรง และโดยทางอ้อมของบุคคลที่ได้ประสบกับสภาพการณ์นั้นๆ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านใน 2 ด้าน คือ วัตถุประสงค์โครงการ และวิธีการดำเนินงานตามโครงการ จำนวน 6 โครงการย่อย โดยผู้วิจัยได้สร้างข้อความเกี่ยวกับการดำเนินโครงการทั้ง 2 ด้านดังกล่าว ข้อความแต่ละข้อความ มีคำตอบให้ผู้ให้ข้อมูลเลือกตอบตามประสบการณ์ที่แต่ละคนได้ประสบมา คือ "เหมาะสม" และ "ไม่เหมาะสม" คำตอบแต่ละคำตอบ ผู้วิจัยกำหนดคะแนนให้ ดังนี้ "เหมาะสม" เท่ากับ 2 คะแนน "ไม่เหมาะสม" เท่ากับ 1 คะแนน ความเห็นจากคำตอบที่ผู้ให้ข้อมูลเลือกตอบได้นำมาคิดคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์สำหรับการแปลผลในแต่ละด้านดังนี้ คือ

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.00 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.01 - 1.50 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านไม่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

อนึ่ง หากข้อความใด ผู้ให้ข้อมูลระบุว่า "ไม่เหมาะสม" ผู้วิจัยจะสอบถามถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน หรือกิจกรรมนั้นๆ

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

(The Research Instrument)

เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (open-ended question) และคำถามแบบปลายปิด (close-ended question) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอน 1 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของ
เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน

ตอน 2 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมง
หมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ และข้อเสนอแนะใน
การปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

การทดสอบเครื่องมือ (Pre-testing of The Instrument)

การทดสอบเครื่องมือก่อนนำไปใช้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบ
ความตรงตามเนื้อ (content validity) และทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) มีรายละเอียด
ดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากแนวทางในการตรวจสอบเอกสาร จากนั้นนำไป
เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อทดสอบความตรง (validity) แล้วนำมาปรับปรุงแบบ
สอบถาม ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาเสนอแนะให้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่วัด (content
validity) มากที่สุด

2. นำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแต่ละข้อความใน
แบบสอบถาม โดยนำไปทดสอบกับเจ้าหน้าที่ของโครงการประมงหมู่บ้าน จังหวัดลำพูน
จำนวน 20 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความเที่ยงตรง โดยวิธีหาความเชื่อมั่น ตาม
สูตร K.R.21 ของ Kuder - Richardson ใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540: 124) ดังนี้

สูตร K.R. 21

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\bar{X}(n-\bar{X})}{nS^2_t} \right\}$$

เมื่อ	r_{tt}	หมายถึง ค่าความเชื่อมั่น
	n	หมายถึง จำนวนข้อ
	$\bar{X}$	หมายถึง คะแนนเฉลี่ย
	S^2_t	หมายถึง ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Gathering)

การรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อขอความร่วมมือไปถึงประมงจังหวัด (ผู้บริหารงานโครงการประมงหมู่บ้าน) เพื่อแจ้งรายละเอียดและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประสานงานโดยตรงกับผู้ให้ข้อมูลในวันประชุมประจำเดือนของข้าราชการในสำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่ และประสานงานโดยตรงกับเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน จากหน่วยงานอื่นได้แก่ เกษตรอำเภอและพัฒนากองอำเภอ เพื่อบันทึกหมายวันเวลาในการเก็บข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล สรุปผล และรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำมาถอดรหัส จัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS/PC¹) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. ค่าร้อยละ (percentage) เพื่อแจกแจงความถี่ในการจัดลำดับขั้นของลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง และวัดการกระจายของลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม
3. ค่าคะแนนเฉลี่ย (weight mean score) เพื่อประเมินความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
(Research Duration)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 1 ปี 11 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.
2540 – เดือนตุลาคม พ.ศ. 2542

บทที่ 4
ผลการวิจัยและวิจารณ์
(RESULTS AND DISCUSSION)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านใน จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านทั้งหมด ซึ่งได้แก่นักวิชาการประมง เจ้าพนักงานประมง เจ้าหน้าที่ประมง และคณะทำงานประจำท้องถิ่น จากหน่วยงานอื่น รวมทั้งสิ้น 61 คน การนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิจัยและวิจารณ์เป็นส่วนเดียวกัน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายและความเรียงเป็นตอนๆ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน

1.1 อายุ

ผลการวิจัยในตารางที่ 2 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีอายุมากที่สุด 58 ปี และน้อยที่สุด 26 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 42.62 มีอายุในช่วง 38-44 ปี รองลงมาร้อยละ 21.31 มีอายุในช่วง 31-37 ปี ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 19.67 มีอายุในช่วง 45-51 ปี ร้อยละ 11.48 มีอายุในช่วง 52-58 ปี และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 4.92 มีอายุ 30 ปี และน้อยกว่า สำหรับอายุเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลคือ 42 ปี และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.38

จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป ซึ่งนับว่าเป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะ คือเป็นบุคคลที่มีความสุขุมรอบคอบในการทำงาน มีความสามารถใช้เหตุผลในการปฏิบัติงาน มีชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัวที่เริ่มเป็นหลักฐานมั่นคง (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2536: 465)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (N=61)	ร้อยละ
30 ปี และน้อยกว่า	3	4.92
31 - 37 ปี	13	21.31
38 - 44 ปี	26	42.62
45 - 51 ปี	12	19.67
52 - 58 ปี	7	11.48
รวม	61	100.00

$\mu = 41.82$

$\sigma = 7.38$

R = 26-58

1.2 ระดับการศึกษา

ผลการวิจัยในตารางที่ 3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.29) มีคุณวุฒิทางการศึกษาชั้นสูงสุด ในระดับปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 24.59 ระบุว่ามีความรู้ทางการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 13.12 รายงานว่ามีความรู้ทางการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

จากผลการวิจัยข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความรู้ทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการในระดับอำเภอ และพัฒนาการจะต้องมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จึงส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตนเอง โดยเพิ่มวุฒิทางการศึกษาให้สูงขึ้นเพื่อความเหมาะสมกับตำแหน่ง ประกอบกับสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้เปิดโอกาสให้บุคคลนั้นไปเข้าศึกษาต่อในภาคพิเศษคือ วันเสาร์-อาทิตย์ได้ เช่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏ จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	15	24.59
ระดับปริญญาตรี	38	62.29
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	8	13.12
รวม	61	100.00

1.3 รายได้

ผลการวิจัยในตารางที่ 4 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้ที่เป็นเงินสดในรอบปี 2540 มากที่สุด 360,000 บาท น้อยที่สุด 56,400 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ย 170,821 บาท และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 71584.16 ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 39.34 มีรายได้ในช่วง 150,001-200,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 19.67 มีรายได้ในช่วง 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 18.03 มีรายได้ในช่วง 100,001-150,000 บาท ร้อยละ 9.84 มีรายได้ในช่วง 200,001-250,000 บาท และผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 8.20 มีรายได้ในช่วง 250,001-300,000 บาท

ผลการวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีมากพอสมควรที่ยังชีพได้อย่างปกติสุข เมื่อเปรียบเทียบกับบุคลากรในภาคเกษตร ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีเพียง 17,010.80 บาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2540: 2)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน (N=61)	ร้อยละ
50,001-100,000 บาท	12	19.67
100,001-150,000 บาท	11	18.03
150,001-200,000 บาท	24	39.34
200,001-250,000 บาท	6	9.84
250,001-300,000 บาท	5	8.20
300,001-350,000 บาท	2	3.28
350,001-400,000 บาท	1	1.64
รวม	61	100.00

 $\mu = 170821.19$ $\sigma = 71584.16$

R = 56,400-360,000

1.4 ระดับตำแหน่ง

ผลการวิจัยในตารางที่ 5 พบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 34.42 รับราชการในระดับตำแหน่ง ระดับ 5 รองลงมาร้อยละ 27.87 รับราชการในระดับตำแหน่ง ระดับ 7 ร้อยละ 14.75 รับราชการในระดับตำแหน่ง ระดับ 6 ร้อยละ 11.48 รับราชการในระดับตำแหน่ง ระดับ 4 และร้อยละ 3.28 เท่ากัน รับราชการในระดับตำแหน่ง ระดับ 3 และ 2 และลูกจ้าง ตามลำดับ

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่รับราชการในระดับตำแหน่ง ระดับ 5-7 นับได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีตำแหน่งที่สูงเทียบเท่ากับตำแหน่งของหัวหน้าส่วนราชการในระดับอำเภอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอัตราเงินเดือนโดยเฉลี่ย 14,235 บาท/เดือน ซึ่งตามระเบียบการเลื่อนขั้นอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ผู้ที่ดำรงตำแหน่งระดับ 5-7 นั้น จะมีอัตราเงินเดือนเริ่มต้นตั้งแต่ 9,040-13,680 บาท/เดือน (กรมประมง, 2542: 10) สอดคล้องกับการดำรงตำแหน่งในระดับ 5-7 ซึ่งถือว่าผู้ให้ข้อมูลมีตำแหน่งที่สูงเท่ากับตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการในระดับอำเภอ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ลูกจ้าง	2	3.28
ระดับ 1	1	1.64
ระดับ 2	2	3.28
ระดับ 3	2	3.28
ระดับ 4	7	11.48
ระดับ 5	21	34.42
ระดับ 6	9	14.75
ระดับ 7	17	27.87
รวม	61	100.00

1.5 อายุราชการ

ผลการวิจัยในตารางที่ 6 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีอายุราชการมากที่สุด 35 ปี น้อยที่สุด 3 ปี โดยมีอายุราชการเฉลี่ย 18 ปี และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.38 ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 40.98 มีอายุราชการอยู่ในช่วง 15-21 ปี รองลงมาร้อยละ 16.39 เท่ากัน มีอายุราชการอยู่ในช่วง 22-28 ปี และ 1-7 ปี ตามลำดับ ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 14.76 มีอายุราชการอยู่ในช่วง 8-14 ปี และร้อยละ 11.48 มีอายุราชการอยู่ในช่วง 29-35 ปี

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ มีอายุราชการเฉลี่ย 18 ปี นับได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีอายุราชการมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงวัยกลางคนโดยมีอายุเฉลี่ยประมาณ 42 ปี ซึ่งนับได้ว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวน (N=61)	ร้อยละ
1 - 7 ปี	10	16.39
8 - 14 ปี	9	14.76
15 - 21 ปี	25	40.98
22 - 28 ปี	10	16.39
29 - 35 ปี	7	11.48
รวม	61	100.00

$$\mu = 17.50$$

$$\sigma = 8.38$$

$$R = 3-35$$

1.6 ประสบการณ์การฝึกอบรม

ประสบการณ์การฝึกอบรม หมายถึง จำนวนครั้งที่ผู้ให้ข้อมูลเคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในงานประมงในรอบปี 2540 ผลการวิจัยในตารางที่ 7 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.21) ระบุว่าไม่เคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 32.79 รายงานว่าเคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่รายงานว่าเคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรมนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 90.00) กล่าวว่า มีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมในช่วง 1-4 ครั้ง และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 10.00 ยืนยันว่า มีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมในช่วง 5-8 ครั้ง โดยมีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมเฉลี่ย 1 ครั้ง ผู้ให้ข้อมูลที่มีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมมากที่สุด 8 ครั้ง น้อยที่สุด 1 ครั้ง และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.37

จากผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในรอบปีงบประมาณ 2540 หน่วยราชการที่รับผิดชอบมีงบประมาณในการดำเนินงานฝึกอบรมจำกัด ประกอบกับช่วงเวลาที่จัดฝึกอบรมอาจตรงกับระยะเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นข้าราชการจากหน่วยงานอื่น ติดภาระกิจที่จะต้องปฏิบัติ ย่อมส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลที่มาจากหน่วยงานอื่น ไม่ได้เข้าร่วมประชุมฝึกอบรมเกี่ยวกับงานด้านประมง

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามประสบการณ์การฝึกอบรม

ประสบการณ์การฝึกอบรม	จำนวน (N=61)	ร้อยละ
ประสบการณ์การฝึกอบรม		
เคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม	20	32.79
ไม่เคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม	41	67.21
จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรม (N=20)		
1 - 4 ครั้ง	18	90.00
5 - 8 ครั้ง	2	10.00

$$\bar{X} = 0.62$$

$$SD = 1.37$$

$$R = 1-8$$

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ในจังหวัดเชียงใหม่

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาถึง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านใน 2 ด้าน คือ วัตถุประสงค์ของโครงการ และวิธีการดำเนินงานตามโครงการ จำนวน 6 โครงการย่อย ได้แก่ โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป และโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา สำหรับการวัดความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้สร้างข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และวิธีดำเนินงานตามโครงการ จำนวน 6 โครงการย่อย และในแต่ละข้อความมีคำตอบให้ผู้ให้ข้อมูลเลือกตอบว่า “เหมาะสม” หรือ “ไม่เหมาะสม” โดยกำหนดคะแนนของคำตอบ “เหมาะสม” เท่ากับ 2 คะแนน คำตอบ “ไม่เหมาะสม” เท่ากับ 1 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคิดคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์แปลความหมายดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.00 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.01-1.50 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านไม่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านทั้ง 6 โครงการย่อย แยกตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และวิธีการดำเนินงานตามโครงการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ (ตารางที่ 8)

2.1.1 โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.36) ระบุว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 1.64 ยืนยันว่า วัตถุประสงค์ของโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.99 นั้น สามารถกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน ในตารางภาคผนวกที่ 1 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมทั้ง 7 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ

- 1) เพื่อให้ประชาชนชนบทมีอาหารโปรตีนบริโภคมากขึ้น (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) เพื่อเกิดรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตจากสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) เพื่อนำรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตมาพัฒนาหมู่บ้าน (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 5) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 6) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 7) เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่ประชาชนชนบท (คะแนนเฉลี่ย 1.95)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านเกือบทั้งหมดมีความคิดเห็นว่ วัตถุประสงค์ของโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน มีการกำหนดไว้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้านได้กำหนดไว้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของราษฎร ในการที่จะจัดการแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านเป็นแหล่งอาหารโปรตีน และก่อให้เกิดรายได้แก่ครอบครัว ซึ่งจะส่งผลให้ครอบครัวราษฎรมี

ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความพร้อมในการที่จะพัฒนาชุมชนของตนเองให้มีความเจริญ นอกจากนั้น การทำการเกษตรแบบผสมผสานในบริเวณทำนบปลาประจำหมู่บ้าน ยังเป็นการเสริมสร้างการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

2.1.2 โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 96.72) ระบุว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 3.28 รายงานว่า วัตถุประสงค์ของโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.96 นั้น สามารถกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ ในตารางภาคผนวกที่ 2 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมทั้ง 7 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้คือ

- 1) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) เพื่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) เพื่อเพิ่มอาหารโปรตีนแก่ประชาชนในชนบท (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 4) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.95)
- 5) เพื่อให้ราษฎรเกิดความสามัคคี (คะแนนเฉลี่ย 1.95)
- 6) เพื่อนำรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตมาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน (คะแนนเฉลี่ย 1.93)
- 7) เพื่อประชาชนชนบทจะได้ใช้แหล่งน้ำอย่างเต็มประสิทธิภาพ (คะแนนเฉลี่ย 1.92)

จากข้อความดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนมากมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ ได้กำหนดไว้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก แหล่งน้ำในชนบทส่วนใหญ่เป็นที่รกร้าง ดินเลนไม่มีการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ เมื่อมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำไว้อย่างสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นปัญหาในพื้นที่ของผู้ให้ข้อมูลเช่นนี้ ผู้ให้ข้อมูลย่อมมองเห็นประโยชน์ของโครงการนี้อย่างชัดเจน จึงส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าว ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2.1.3 โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผลการวิจัย

พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 96.72) ระบุว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 3.28 ยืนยันว่า วัตถุประสงค์ของโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.97 นั้น สามารถกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในตารางภาคผนวกที่ 3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมทั้ง 9 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้คือ

- 1) เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีอาหารโปรตีนไว้บริโภค (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในระดับครัวเรือน (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 5) เพื่อให้การดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสานครบวงจร (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 6) เพื่อเพิ่มผลผลิตปลาในแหล่งน้ำให้มากขึ้น (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 7) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 8) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการถนอมอาหารประเภทปลา ที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 9) เพื่อบูรณะปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา (คะแนนเฉลี่ย 1.79)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนมาก มีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีการกำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ด้วยเหตุว่า การดำเนินงานพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และเป็นประโยชน์ เนื่องจากเป็นการปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เป็นการดำเนินงานพัฒนาการเกษตรแบบครบวงจร จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2.1.4 โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 95.08) ระบุว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 4.92 ยืนยันว่า วัตถุประสงค์ของโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.94 นั้น สามารถกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง ในตารางภาคผนวกที่ 4 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมทั้ง 5 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้คือ

- 1) เพื่อให้นักเรียนสามารถเพาะเลี้ยงปลาได้ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้วิชาการประมงที่ถูกต้อง สอนแก่นักเรียน (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) เพื่อให้ครูมีความรู้ด้านวิชาการประมงที่ถูกต้อง (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 5) เพื่อให้นักเรียนประถมศึกษาในชนบทยากจน มีอาหารโปรตีนบริโภค (คะแนนเฉลี่ย 1.75)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนมาก มีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง มีการกำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ด้วยเหตุว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน โดยเฉพาะการเพิ่มอาหารโปรตีนจากปลาแก่เด็กนักเรียน เมื่อโรงเรียนดำเนินการตามขั้นตอนของโครงการย่อมเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน และเด็กนักเรียนอย่างแท้จริง จึงส่งผลให้ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าว มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2.1.5 โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 95.08) ระบุว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 4.92 ยืนยันว่า วัตถุประสงค์ของโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.95 นั้น สามารถกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ในตารางภาคผนวกที่ 5 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมทั้ง 6 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้คือ

- 1) เพื่อให้นักเรียนมีอาหารโปรตีนบริโภคมากขึ้น (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในการเลี้ยงปลา (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะในการเลี้ยงปลาไปประกอบอาชีพได้ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) เพื่อเป็นแหล่งสาธิตวิธีการเพาะเลี้ยงปลาแก่ประชาชน (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 5) เพื่อส่งเสริมให้มีการทำงานแบบรวมกลุ่ม (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 6) เพื่อให้มีรายได้หมุนเวียนใช้ในโรงเรียน (คะแนนเฉลี่ย 1.74)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนมาก มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ที่ทั่วไปมีการกำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ด้วยเหตุว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ที่ทั่วไป มีความสอดคล้องและตรงกับความต้องการของโรงเรียน อีกทั้งมีการกำหนดเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน ในการที่จะเสริมสร้างให้นักเรียนมีทักษะในการเลี้ยงปลา จนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และคาดว่าจะบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากโรงเรียนมีความพร้อมทั้งบุคลากรและงบประมาณจึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสม

2.1.6 โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 96.72) ระบุว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 3.28 ยืนยันว่า วัตถุประสงค์ของโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.97 นั้น สามารถกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา ในตารางภาคผนวกที่ 6 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมทั้ง 5 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ

- 1) เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องโภชนาการปลา (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องการถนอมอาหาร (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) สร้างทัศนคติที่ดีแก่ประชาชนในการบริโภคปลา (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) เพื่อให้ประชาชนมีทักษะในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลา (คะแนนเฉลี่ย 1.95)
- 5) เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปลา (คะแนนเฉลี่ย 1.92)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนมากมีความ
คิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา มีการกำหนดไว้อย่างเหมาะสมกับ
สภาพพื้นที่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมด้านโภชนาการปลา สอดคล้อง
กับความต้องการในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้าน และเป็นประโยชน์ทางโภชนาการอย่างสูง
ต่อประชาชนในพื้นที่ ซึ่งโดยภาพรวมของวัตถุประสงค์ของโครงการย่อมก่อให้เกิดการพัฒนา
คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชน จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์
ของโครงการมีการกำหนดไว้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน
โครงการประมงหมู่บ้าน ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ

ความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ	จำนวน (N = 61)	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ยรวม
1. โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน			1.99
เหมาะสม (1.51-2.00)	60	98.36	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	1	1.64	
2. โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ			1.96
เหมาะสม (1.51-2.00)	59	96.72	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	2	3.28	
3. โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกร			1.97
เหมาะสม (1.51-2.00)	59	96.72	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	2	3.28	
4. โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง			1.94
เหมาะสม (1.51-2.00)	58	95.08	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	3	4.92	
5. โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป			1.95
เหมาะสม (1.51-2.00)	58	95.08	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	3	4.92	
6. โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา			1.97
เหมาะสม (1.51-2.00)	59	96.72	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	2	3.28	
คะแนนเฉลี่ยรวม			1.96

2.2 ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน ด้านวิธีดำเนินงานตามโครงการ (ตารางที่ 9)

2.2.1 โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 96.72) ระบุว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 3.28 ยืนยันว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.96 นั้น สามารถกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมและเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับ วิธีการดำเนินงานตามโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน ในตารางภาคผนวกที่ 7 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม ทุกข้อความ ซึ่งเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ

- 1) จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เช่น กำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ปล่อยปลา (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) ฝึกอบรมคณะกรรมการหมู่บ้านให้มีความรู้ในวิธีการดำเนินงานของโครงการ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) ฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินโครงการ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) ถ่ายทอดความรู้ด้านการประมงที่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 5) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 6) ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายประมงให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 7) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 8) คณะกรรมการหมู่บ้านจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 9) สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ปลา ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 10) จัดให้มีการประกวดโครงการประมงหมู่บ้านดีเด่น (คะแนนเฉลี่ย 1.98)

- 11) กำหนดกฎเกณฑ์ในการควบคุมแหล่งน้ำของโครงการ ให้ประชาชนในพื้นที่ถือปฏิบัติ เช่น การห้ามจับปลาในฤดูวางไข่ (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 12) ชักชวนให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในกิจกรรมการเกษตรอื่น เช่น ปลูกผักสวนครัว ปลูกไม้ผล เลี้ยงสุกรบนบ่อปลา เป็นต้น (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 13) การออกแบบและก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการ จะดำเนินการโดยกองวิศวกรรมประมง (คะแนนเฉลี่ย 1.93)
- 14) เจ้าหน้าที่โครงการระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการ (คะแนนเฉลี่ย 1.93)
- 15) พื้นที่ที่จะได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำต้องอยู่ห่างจากหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร (คะแนนเฉลี่ย 1.90)
- 16) กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการ (คะแนนเฉลี่ย 1.70)

จากข้อมูลดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านเกือบทั้งหมด มีความคิดเห็นว่า โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้านได้ดำเนินงานอย่างเหมาะสม การดำเนินงานตามวิธีการดำเนินงานทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ ส่วนเป็นการกระทำที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่เป็นอยู่ในท้องถิ่น จึงมีความเป็นไปได้สูงที่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2.2.2 โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 90.16) ระบุว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 9.84 ยืนยันว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.90 นั้นสามารถกล่าวได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ ในตารางภาคผนวกที่ 8 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมทั้ง 12 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ

- 1) จัดตั้งคณะกรรมการประมงหมู่บ้านขึ้นทำหน้าที่บริหาร จัดการแหล่งน้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เช่น กำจัดวัชพืช ใส่อยุ่ ปล่อยปลา (คะแนนเฉลี่ย 2.00)

- 3) ฝึกอบรมคณะกรรมการประมงหมู่บ้านให้มีความรู้ในการบริหารแหล่งน้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) ฝึกอบรมคณะกรรมการประมงหมู่บ้านให้มีความรู้ในขั้นตอนของการดำเนินงานด้านการเลี้ยงปลาอย่างถูกต้อง (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 5) การคัดเลือกพื้นที่การดำเนินงานพิจารณาจาก ข้อมูลพื้นฐานภายในหมู่บ้าน (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 6) ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์ จากแหล่งน้ำในกิจกรรมการเกษตรอื่น เช่น ปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงไก่บนบ่อปลา เป็นต้น (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 7) รายได้จากการขายบัตรจับปลา นำมาจัดสรรเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เพื่อจัดซื้อพันธุ์ปลา ส่วนที่ 2 เป็นค่าตอบแทนคณะกรรมการประมง และส่วนที่ 3 เก็บไว้เป็นเงินออมกองทุน (คะแนนเฉลี่ย 1.87)
- 8) พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินงานจะต้องมีแหล่งน้ำขนาด 1-10 ไร่ อยู่แล้ว (คะแนนเฉลี่ย 1.85)
- 9) การจับผลผลิตในแหล่งน้ำจะดำเนินการปีละ 1 ครั้ง (คะแนนเฉลี่ย 1.84)
- 10) สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ปลา จำนวน 50,000 ตัว/1 แหล่งน้ำ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 1.80)
- 11) การจับผลผลิตในแหล่งน้ำของโครงการฯ ใช้วิธีขายบัตรจับปลาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 1.79)
- 12) ในการบูรณะซ่อมแซมแหล่งน้ำ จะต้องใช้แรงงานของประชาชนในพื้นที่เท่านั้น (คะแนนเฉลี่ย 1.69)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมานี้ สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ส่วนมากมีความคิดเห็นว่า โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำได้ดำเนินงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ให้ข้อมูลได้เล็งเห็นว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน โดยเฉพาะในเรื่อง การจัดตั้งคณะกรรมการประมงประจำหมู่บ้าน เพื่อให้คณะกรรมการเหล่านั้น ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถในเรื่องการบริหารแหล่งน้ำ รวมทั้งวิธีการเลี้ยงปลาที่ถูกต้อง อันจะนำไปสู่การเพิ่มจำนวนปลาในแหล่งน้ำที่มีอยู่ในหมู่บ้านต่อไป

2.2.3 โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 91.80) ระบุว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 8.20 ยืนยันว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการไม่มีความเหมาะสม เมื่อ

พิจารณาถึงคะแนนเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.92 นั้น สามารถกล่าวได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็น ว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมในตารางภาคผนวกที่ 9 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตาม โครงการมีความเหมาะสมทั้ง 12 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ

- 1) คณะอนุกรรมการประมงหมู่บ้านจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) ฝึกอบรมคณะอนุกรรมการประมงให้มีความรู้ด้านการประมงที่ถูกต้องตาม หลักวิชาการ เช่น การทำอาหารธรรมชาติ (น้ำเขียว) (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) ประชุมชี้แจงประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินงาน (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) ฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 5) ฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้เรื่องกฎหมายประมงเพื่อออกกฎ ระเบียบในการดูแลแหล่งน้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 6) จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เช่น ใสปุ๋ย เป็นต้น (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 7) เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรม ของโครงการฯ (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 8) ผลผลิตปลานำมาทำอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน (คะแนนเฉลี่ย 1.92)
- 9) การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานพิจารณาจาก พื้นที่ต้องมีขนาด 1-100 ไร่ (คะแนนเฉลี่ย 1.87)
- 10) พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำต้องอยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร (คะแนนเฉลี่ย 1.84)
- 11) กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่แหล่งน้ำในการดำเนินงาน โครงการ (คะแนนเฉลี่ย 1.72)
- 12) การจับผลผลิตของโครงการฯ ใช้วิธีทยอยจับอาทิตย์ละ 3 ครั้ง (คะแนนเฉลี่ย 1.69)

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมานี้ สามารถสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนมาก มีความคิดเห็นว่า โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมได้ดำเนินงาน อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานตามโครงการนี้ มีวิธีการดำเนินงานที่ถูกต้อง กล่าวคือ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกกิจกรรม อันได้แก่ การจัดประชุมชี้แจงประชาชนในพื้นที่ ให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ ให้ประชาชนมีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ และ ด้านกฎหมายประมง รวมทั้งให้ประชาชนในนามของคณะกรรมการประมงหมู่บ้าน เป็นผู้ควบคุม ดูแล หากมีการดำเนินงานอย่างจริงจังตามวิธีการเหล่านี้แล้ว ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลย่อมมีแนวโน้มไปในลักษณะที่เห็นว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2.2.4 โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล ส่วนมาก (ร้อยละ 95.08) ระบุว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 4.92 ยืนยันว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย รวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.95 นั้น สามารถกล่าวได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วิธีการดำเนินงานตาม โครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความ เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง ในตารางภาคผนวกที่ 10 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ทั้ง 13 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ

- 1) คณะอนุกรรมการประมงโรงเรียนจะเป็นผู้ดูแลปฏิบัติงานในพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) จัดเตรียมบ่อปลาให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยง เช่น การทำความสะอาด บ่อปลา การถ่ายน้ำ การใส่ปุ๋ย (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) ฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) ฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายประมง (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 5) สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่โรงเรียน เช่น พันธุ์ปลา อาหารปลา เป็นต้น (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 6) สนับสนุนปัจจัยด้านการศึกษาแก่นักเรียน เช่น สมุด ดินสอ เป็นต้น (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 7) จัดให้มีโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน (คะแนนเฉลี่ย 2.00)

8) ฝึกอบรมคณะทำงานประจำบ่อปลาให้มีความรู้ด้านการประมงที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ (คะแนนเฉลี่ย 1.98)

9) กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้เขียนแบบก่อสร้างบ่อปลาของโครงการฯ (คะแนนเฉลี่ย 1.95)

10) พื้นที่ดำเนินโครงการฯ ต้องเป็นโรงเรียนที่ทำกิจกรรมอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน (คะแนนเฉลี่ย 1.93)

11) เจ้าหน้าที่ของโครงการฯ ในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการ (คะแนนเฉลี่ย 1.87)

12) กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อปลาของโครงการ (คะแนนเฉลี่ย 1.82)

13) พื้นที่ก่อสร้างบ่อปลาต้องเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่ขาดแหล่งน้ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.80)

จากข้อมูลดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนมากมีความคิดเห็นว่า โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลังได้ดำเนินงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานของโครงการดังกล่าว มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีความเหมาะสมในแง่ของการให้ความรู้โดยเฉพาะการฝึกอบรมแก่เด็กนักเรียนและคณะทำงานประจำบ่อปลาเพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานด้านการประมงที่ถูกต้อง รวมทั้งผลผลิตของการเลี้ยงปลายังก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปสนับสนุนในกิจกรรมอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนอย่างมากจึงมีความเป็นไปได้ที่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลังมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

2.2.4 โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 93.44) ระบุว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 6.56 ยืนยันว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการไม่มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาถึงคะแนนเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.93 นั้น สามารถกล่าวได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมและเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ในตารางภาคผนวกที่ 11 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมทั้ง 15 ข้อความ ซึ่งเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ

- 1) คณะอนุกรรมการประมงประกอบด้วยครู ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 2) ครูและนักเรียนจะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการบ่อปลา (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 3) จัดเตรียมบ่อเลี้ยงปลาให้มีความเหมาะสม เช่น การใส่ปุ๋ย เป็นต้น (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 4) นำผลผลิตไปจำหน่ายเพื่อเป็นเงินกองทุนหมุนเวียนใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 5) ฝึกอบรมคณะกรรมการประมงโรงเรียนให้มีความรู้เรื่องการเพาะพันธุ์ปลา (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 6) ฝึกอบรมให้นักเรียนมีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 7) จัดตั้งกองทุนประมงโรงเรียน (คะแนนเฉลี่ย 2.00)
- 8) นำผลผลิตจากบ่อเลี้ยงปลาไปสนับสนุนการทำโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 9) จัดให้มีการประกวดโครงการประมงโรงเรียน (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 10) กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้ออกแบบก่อสร้างบ่อปลา (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 11) เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนในการดำเนินกิจกรรม (คะแนนเฉลี่ย 1.93)
- 12) โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกต้องมีการทำกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน (คะแนนเฉลี่ย 1.92)
- 13) กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อปลา (คะแนนเฉลี่ย 1.77)
- 14) จับผลผลิตใช้วิธีทยอยจับ อาทิตย์ละ 3 ครั้ง (คะแนนเฉลี่ย 1.77)
- 15) พื้นที่ในการคัดเลือกต้องเป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่สำหรับก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลาไม่น้อยกว่า 2 ไร่ (คะแนนเฉลี่ย 1.62)

จากข้อมูลดังกล่าวมานี้ สามารถสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนมากมีความคิดเห็นว่า โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ได้ดำเนินงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าวิธีการดำเนินงานได้กำหนดและจัดระบบการทำงานอย่างมีขั้นตอนและชัดเจนโดยมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประมง ซึ่งประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย เช่น ครู

ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน เป็นผู้บริการและจัดการป่อปลา การมอบหมายให้ครู และนักเรียน รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมด้านการเลี้ยงปลาถือว่าเป็นการปลูกฝังอาชีพด้านการประมงแก่เด็ก นักเรียนให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ นอกจากนั้นการจัดประกวดโครงการประมงโรงเรียน ยังเป็นการประชาสัมพันธ์จุดสาธิตการเลี้ยงปลาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการแก่ประชาชนผู้สนใจ ซึ่งเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการประมงโรงเรียนในพื้นที่ทั่วไปมีความเหมาะสม

2.2.6 โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 93.44) ระบุว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 6.56 ยืนยันว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการไม่มีความเหมาะสม แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.93 นั้น สามารถกล่าวได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่า วิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสม และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในข้อความเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา ในตารางภาคผนวกที่ 12 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าวิธีการดำเนินงานตามโครงการมีความเหมาะสมทุกข้อความ ซึ่งเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้คือ

- 1) เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับพื้นที่เป็นผู้พิจารณาคัดเลือก ผู้เข้ารับการฝึกอบรม (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 2) การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 3) จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการถนอมอาหาร (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 4) จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านประมง (คะแนนเฉลี่ย 1.98)
- 5) การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมโภชนาการ พิจารณาจากผู้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีพื้นฐานความรู้เรื่องการเลี้ยงปลา (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 6) นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหารของกรมประมงร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโครงการ เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานในพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 7) การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการปลา (คะแนนเฉลี่ย 1.97)
- 8) จัดตั้งกลุ่มแม่บ้านประมง (คะแนนเฉลี่ย 1.90)
- 9) กองวิศวกรรมเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินงาน (คะแนนเฉลี่ย 1.80)
- 10) กองวิศวกรรมเป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ (คะแนนเฉลี่ย 1.79)

จากข้อมูลดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ส่วนมากมีความ
คิดเห็นว่า โครงการอบรมด้านโภชนาการปลาได้ดำเนินงานอย่างเหมาะสม อาจเป็นเพราะผู้ให้ข้อมูล
เห็นว่าการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการไม่มีเงื่อนไขมากเกินไป มีการคัดเลือกโดยตั้งอยู่บนพื้นฐาน
ตามศักยภาพของหลักการ เช่น เป็นผู้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีพื้นฐาน ความรู้เรื่องการ
เลี้ยงปลา เป็นต้น และในการอบรมโภชนาการปลานั้นสามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูป
ผลิตภัณฑ์ การถนอมอาหารซึ่งประชาชนสามารถนำไปใช้จัดการกับผลผลิต ซึ่งก่อให้เกิดรายได้แก่
ครอบครัว

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน
โครงการประมงหมู่บ้าน ด้านวิธีการดำเนินงานตามโครงการ

ความคิดเห็นด้านวิธีการดำเนินงานตามโครงการ	จำนวน (N = 61)	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ยรวม
1. โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน			1.96
เหมาะสม (1.51-2.00)	59	96.72	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	2	3.28	
2. โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ			1.90
เหมาะสม (1.51-2.00)	55	90.16	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	6	9.84	
3. โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรกรม			1.92
เหมาะสม (1.51-2.00)	56	91.80	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	5	8.20	
4. โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง			1.95
เหมาะสม (1.51-2.00)	58	95.08	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	3	4.92	
5. โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป			1.93
เหมาะสม (1.51-2.00)	57	93.44	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	4	6.56	
6. โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา			1.93
เหมาะสม (1.51-2.00)	57	93.44	
ไม่เหมาะสม (1.01-1.50)	4	6.56	
คะแนนเฉลี่ยรวม			1.93

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลในภาพรวมได้ว่า เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ทั้ง 6 โครงการ ใน 2 ด้านคือ วัตถุประสงค์และวิธีดำเนินงานตามโครงการ อันได้แก่ โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา โครงการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไปและโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ

แต่อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า มีผู้ให้ข้อมูลบางส่วนมีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีความเหมาะสมในบางโครงการ ได้แก่ โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ในประเด็นเงื่อนไขในการคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานโครงการซึ่งเป็นข้อจำกัดในการคัดเลือกพื้นที่และประเด็นเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในระดับจังหวัดเป็นผู้วางแผนในการดำเนินกิจกรรม ส่วนโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้านนั้น ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า การดำเนินงานไม่มีความเหมาะสมใน 2 ประเด็น คือ กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกพื้นที่แหล่งน้ำต้องอยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร สำหรับโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่า การดำเนินงานโครงการไม่มีความเหมาะสมในประเด็นการจับผลผลิตของโครงการโดยวิธีหยอยจับอาทิตย์ละ 3 ครั้ง เพื่อเป็นอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน และโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ ในประเด็น การบูรณะซ่อมแซมแหล่งน้ำต้องใช้แรงงานของประชาชนในพื้นที่เท่านั้น และประเด็นข้อจำกัดการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ ชนิดพันธุ์ปลา อัตราการปล่อยพันธุ์ปลาที่เหมาะสมกับพื้นที่แหล่งน้ำ การจับผลผลิตโดยวิธีการขายบัตรจับปลาแก่ประชาชน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน

ในการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านของ 6 โครงการย่อยที่ศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการดำเนินงานทั้ง 6 โครงการ ใน 2 ด้าน คือ วัตถุประสงค์ของโครงการ และวิธีการดำเนินงานตามโครงการนั้น มีผู้ให้ข้อมูลบางส่วนมีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านไม่มีความเหมาะสม ในบางประเด็น จึงได้ระบุข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน ไว้ดังต่อไปนี้

3.1 โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน

ผลการวิจัยในตารางที่ 10 เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการ ในประเด็น กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 9 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน ระบุว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ และผู้ให้ข้อมูลจำนวน 4 คน กล่าวว่า ควรให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ และประเด็นพื้นที่ที่จะได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำ ต้องอยู่ห่างจากหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร นั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 คน ระบุว่า ไม่ควรกำหนดระยะห่างจากหมู่บ้านไว้นั่นเองเพราะจะเป็นข้อจำกัดในการหาพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำ รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน ยืนยันว่า ควรกำหนดระยะห่างจากหมู่บ้านไม่เกิน 1 กิโลเมตร และผู้ให้ข้อมูลเพียงหนึ่งคน รายงานว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม ส่วนประเด็นเจ้าหน้าที่โครงการระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 คน กล่าวว่า ควรให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการวางแผน และผู้ให้ข้อมูลจำนวน 1 คน ระบุว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอมีส่วนร่วมในการวางแผน และประเด็นการออกแบบและก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการจะดำเนินการโดยกองวิศวกรรมประมงนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 1 คน เท่านั้น ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอเป็นผู้ออกแบบและก่อสร้างแหล่งน้ำ และควรให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการออกแบบและก่อสร้างแหล่งน้ำตามลำดับ ส่วนประเด็น กำหนดกฎเกณฑ์ในการควบคุมแหล่งน้ำของโครงการให้ประชาชนในพื้นที่ถือปฏิบัติ เช่น การห้ามจับปลาในฤดูวางไข่ และประเด็น สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ปลาให้แก่ประชาชนในพื้นที่นั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน เท่านั้น ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ และควรให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการหาปัจจัยการผลิตอย่างน้อยครั้งหนึ่งตามลำดับ สำหรับประเด็น คณะอนุกรรมการหมู่บ้านจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่นั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน ระบุว่า ควรให้เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านร่วมกับคณะอนุกรรมการหมู่บ้านในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 10 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ
จัดตั้งตำบลปลาประจำหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
1. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการ	
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่	4
- ควรให้ผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่	9
- ควรให้เจ้าหน้าที่ ในระดับจังหวัดที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่	5
2. พื้นที่ที่จะได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำต้องอยู่ห่างจากหมู่บ้าน ไม่เกิน 500 เมตร	
- ไม่ควรกำหนดระยะห่างจากหมู่บ้านไว้แน่นอน เพราะจะเป็นข้อจำกัด ในการหาพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำ	4
- ควรกำหนดระยะห่างจากหมู่บ้านไม่เกิน 1 กิโลเมตร	2
- ควรให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอเป็นผู้พิจารณา ตามความเหมาะสม	1
3. การออกแบบและก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการจะดำเนินการ โดยกองวิศวกรรมประมง	
- ควรให้เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ เป็นผู้ออกแบบก่อสร้างแหล่งน้ำ	1
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการออกแบบและก่อสร้างแหล่งน้ำ	1
4. เจ้าหน้าที่ของโครงการระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนิน กิจกรรมของโครงการ	
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	4
- ควรให้เจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอมี่ส่วนร่วมในการวางแผน	1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
5. คณะอนุกรรมการหมู่บ้านจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่	
- ควรให้เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านร่วมกับคณะอนุกรรมการหมู่บ้าน ในการควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน	5
6. กำหนดกฎเกณฑ์ในการควบคุมแหล่งน้ำของโครงการให้ประชาชนในพื้นที่ถือปฏิบัติ เช่น การห้ามจับปลาในฤดูวางไข่	
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์	2
7. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ปลาให้แก่ประชาชนในพื้นที่	
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการหาปัจจัยการผลิต อย่างน้อยครั้งหนึ่งมาสมทบ	2

3.2 โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ

ผลการวิจัยในตารางที่ 11 เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการ ในประเด็น การจับผลผลิตในแหล่งน้ำของโครงการฯ ใช้วิธีขายบัตรจับปลาให้แก่ประชาชนในพื้นที่นั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 11 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้กำหนดวิธีการจับปลา รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน ระบุว่า ควรให้คณะกรรมการบริหารแหล่งน้ำเป็นผู้กำหนดวิธีการจับปลา และผู้ให้ข้อมูลจำนวน 1 คน ยืนยันว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอเป็นผู้พิจารณาวิธีการจับปลา ส่วนประเด็น ในการบูรณะซ่อมแซมแหล่งน้ำจะต้องใช้แรงงานของประชาชนในพื้นที่เท่านั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 12 คน ระบุว่า ไม่ควรจำกัดการใช้แรงงานประชาชนเฉพาะในพื้นที่ ควรเป็นไปตามความเหมาะสม เพราะสภาพพื้นที่ แหล่งน้ำบางแหล่งมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องจักรกล สำหรับประเด็น พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินงานจะต้องมีแหล่งน้ำขนาด 1-10 ไร่ อยู่แล้วนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน ระบุว่า ไม่ควรกำหนดขนาดของพื้นที่แหล่งน้ำ เพราะจะเป็นข้อจำกัดในการหาพื้นที่ก่อสร้าง รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 1 คน กล่าวว่า ควรกำหนดขนาดพื้นที่แหล่งน้ำ 10 ไร่ ขึ้นไป และในประเด็น

การคัดเลือกพื้นที่การดำเนินงาน พิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานภายในหมู่บ้านนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกข้อมูลพื้นฐานในหมู่บ้าน

ตารางที่ 11 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ
เพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
1. การคัดเลือกพื้นที่การดำเนินงานพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานภายในหมู่บ้าน	
- ควรให้เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดร่วมกับเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอเป็นผู้พิจารณาข้อมูลพื้นฐานในหมู่บ้าน	2
2. พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินงานจะต้องมีแหล่งน้ำขนาด 1-10 ไร่ อยู่แล้ว	
- ไม่ควรกำหนดขนาดของพื้นที่แหล่งน้ำ เพราะจะเป็นข้อจำกัดในการหาพื้นที่ก่อสร้าง	5
- ควรกำหนดขนาดพื้นที่แหล่งน้ำ 10 ไร่ ขึ้นไป	1
3. ในการบูรณะซ่อมแซมแหล่งน้ำจะต้องใช้แรงงานของประชาชนในพื้นที่เท่านั้น	
- ไม่ควรจำกัดเฉพาะแรงงานประชาชนในพื้นที่ ควรเป็นไปตามความเหมาะสม เพราะสภาพพื้นที่แหล่งน้ำบางแห่งมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องจักรกล	12
4. การจับผลผลิตในแหล่งน้ำของโครงการฯ ใช้วิธีขายบัตรจับปลาให้แก่ประชาชนในพื้นที่	
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้กำหนดวิธีการจับปลา	11
- ควรให้คณะกรรมการบริหารแหล่งน้ำเป็นผู้กำหนดวิธีการจับปลา	2
- ควรให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอเป็นผู้พิจารณาวิธีการจับปลา	1

3.3 โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ผลการวิจัยในตารางที่ 12 เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการ ในประเด็นการจับผลผลิตของโครงการฯ ใช้วิธีทยอยจับอาทิตย์ละ 3 ครั้งนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 8 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้คณะกรรมการประมงเป็นผู้พิจารณาวิธีจับปลาตามความเหมาะสม รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 4 คน ระบุว่า ควรจับปลาอาทิตย์ละ 1-2 ครั้ง ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 3 คน รายงานว่า ควรจับปลาไม่เกินปีละ 3 ครั้ง ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน ยืนยันว่า ควรจับปลาเดือนละ 2 ครั้ง และส่วนประเด็นกองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่แหล่งน้ำในการดำเนินงานโครงการนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 7 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้องค์กรในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน ยืนยันว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด หรือเจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอมีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ และมีผู้ให้ข้อมูลเพียงหนึ่งคนเท่านั้น ที่รายงานว่า ควรให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ สำหรับประเด็นพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำ ต้องอยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 6 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ โดยพิจารณาตามความเหมาะสม และมีผู้ให้ข้อมูลเพียงหนึ่งคนเท่านั้นที่รายงานว่า ควรอยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 1 กิโลเมตร ในประเด็น การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงาน พิจารณาจากพื้นที่ต้องมีขนาด 1-100 ไร่ นั้น ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ไม่ควรกำหนดขนาดพื้นที่ เพราะจะเป็นข้อจำกัดในการหาพื้นที่แหล่งน้ำที่เหมาะสม รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 1 คน เท่านั้น กล่าวว่า ควรมีพื้นที่ขนาด 1-5 ไร่ เพราะสามารถดูแลรักษาแหล่งน้ำได้สะดวก และควรกำหนดขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 10 ไร่ ขึ้นไป ตามลำดับ ส่วนประเด็น เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการและประเด็น ผลผลิตปลานำมาทำอาหารกลางวันแก่นักเรียนนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน เท่านั้น ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการวางแผน และควรจัดสรรผลผลิตมาจำหน่ายในราคาถูกให้แก่ประชาชนในพื้นที่ สำหรับประเด็น จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลานั้น ผลการวิจัยพบว่า มีผู้ให้ข้อมูลเพียงหนึ่งคนกล่าวว่า ควรแนะนำวิธีการทำปุ๋ยหมักในแหล่งน้ำเพื่อให้เกิดอาหารธรรมชาติ

ตารางที่ 12 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ
พัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
1. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่แหล่งน้ำในการดำเนินงานโครงการ	
- ควรให้องค์กรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่	7
- ควรให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด หรือเจ้าหน้าที่ในระดับอำเภอมีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่	5
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้คัดเลือกพื้นที่	1
2. การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงาน พิจารณาจากพื้นที่ ต้อง มีขนาด 1-100 ไร่	
- ควรมีพื้นที่ขนาด 1-5 ไร่ เพราะสามารถดูแลรักษาแหล่งน้ำได้สะดวก	1
- ควรกำหนดขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 10 ไร่ ขึ้นไป	1
- ไม่ควรกำหนดขนาดพื้นที่ เพราะจะเป็นข้อจำกัดในการหาพื้นที่แหล่งน้ำที่เหมาะสม	4
3. พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำ ต้องอยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร	
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่โดยพิจารณาตามความเหมาะสม	6
- ควรอยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 1 กิโลเมตร	1
4. เจ้าหน้าที่โครงการในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการ	
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	2
5. จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลาเช่น ใสปุ๋ย เป็นต้น	
- ควรแนะนำวิธีการทำปุ๋ยหมักในแหล่งน้ำเพื่อให้เกิดอาหารธรรมชาติ	1

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
6. การจับผลผลิตของโครงการฯ ใช้วิธีทยอยจับอาทิตย์ละ 3 ครั้ง	
- ควรให้คณะกรรมการประมงเป็นผู้พิจารณาวิธีจับปลาตามความเหมาะสม	8
- ควรจับปลาอาทิตย์ละ 1-2 ครั้ง	4
- ควรจับปลาเดือนละ 2 ครั้ง	2
- ควรจับปลาไม่เกินปีละ 3 ครั้ง	3
7. ผลผลิตปลานำมาทำอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน	
- ควรจัดสรรผลผลิตมาจำหน่ายในราคาถูกให้แก่ประชาชนในพื้นที่	2

3.4 โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง

ผลการวิจัยในตารางที่ 13 เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการ ในประเด็นพื้นที่ก่อสร้างบ่อปลา ต้องเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่ขาดแคลนแหล่งน้ำ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 11 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรพิจารณาตามความต้องการของโรงเรียนที่มีสภาพเหมาะสม ส่วนในประเด็นกองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อปลาของโครงการนั้น ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูล จำนวน 4 คน เห็นว่า ควรให้องค์กรในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการสำรวจพื้นที่ในการก่อสร้าง และควรให้เจ้าหน้าที่โครงการในระดับจังหวัดมีส่วนร่วมในการสำรวจพื้นที่ ตามลำดับ ประเด็นเจ้าหน้าที่ของโครงการฯ ในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน ระบุว่า ควรให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและมีผู้ให้ข้อมูลเพียง 1 คน เท่านั้น ที่รายงานว่าควรให้โรงเรียนเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรม และในประเด็นกองวิศวกรรมประมงเป็นผู้เขียนแบบก่อสร้างบ่อปลาของโครงการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 3 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการเขียนแบบก่อสร้าง รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 1 คน กล่าวว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ฯ ของกองวิศวกรรมประมงเป็นผู้เขียนแบบ โดยยึดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

ตารางที่ 13 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน โครงการ
ประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
1. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อปลาของโครงการ	
- ควรให้องค์กรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการสำรวจพื้นที่	4
- ควรให้เจ้าหน้าที่โครงการในระดับจังหวัดมีส่วนร่วมในการสำรวจพื้นที่	4
2. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้เขียนแบบก่อสร้างบ่อปลาของโครงการ	
- ควรให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเขียนแบบก่อสร้าง	3
- ควรให้เจ้าหน้าที่ฯ กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้เขียนแบบ โดยยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่	1
3. พื้นที่ก่อสร้างบ่อปลาต้องเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่ขาดแหล่งน้ำ	
- ควรพิจารณาตามความต้องการของโรงเรียนที่มีสภาพพื้นที่เหมาะสม	11
4. เจ้าหน้าที่ของโครงการฯ ในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการ	
- ควรให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน	6
- ควรให้โรงเรียนเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรม	1

3.5 โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป

ผลการวิจัยในตารางที่ 14 เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการ ในประเด็นพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือก ต้องเป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่สำหรับก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลาอย่างน้อย 2 ไร่ ผลการวิจัยพบว่า มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 23 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ตามความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ ส่วนในประเด็น การจับผลผลิตใช้วิธีทยอยจับ อาทิตย์ละ 3 ครั้งนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน กล่าวว่าควรทยอยจับอาทิตย์ละ 1 ครั้ง รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 4 คน ระบุว่า ควรพิจารณาขนาดและความหนาแน่นของปลาในบ่อ และมีผู้ให้ข้อมูล

เพียงหนึ่งคนเท่านั้น ที่ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรทยอยจับเดือนละ 2 ครั้ง สำหรับประเด็น กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อปลานั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 7 คน กล่าวว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดมีส่วนร่วมในการสำรวจพื้นที่ รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 3 คน ได้ระบุว่า ควรให้โรงเรียนเป็นผู้เสนอความต้องการก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลา ส่วนประเด็น เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับจังหวัดเป็นผู้วางแผนในการดำเนินงานนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน ระบุว่า ควรให้ทางโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน สำหรับประเด็น โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกต้องมีการทำกิจกรรมโครงการอาหารกลางวันนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 4 คน กล่าวว่า ไม่ควรมีข้อจำกัดเฉพาะโรงเรียนที่ทำโครงการอาหารกลางวันเท่านั้น เนื่องจากมีโรงเรียนที่มีความสนใจในการเรียนการสอนด้านวิชาการประมง ที่ต้องการเข้าร่วมโครงการฯ ในประเด็นกองวิศวกรรมประมงเป็นผู้ออกแบบก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลานั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน รายงานว่า ควรให้โรงเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบ และในประเด็นการนำผลผลิตจากบ่อเลี้ยงปลาไปสนับสนุนการทำโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนนั้น ผลการวิจัยพบว่า มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 1 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดสรรผลผลิตมาจำหน่ายให้แก่ประชาชนในพื้นที่

ตารางที่ 14 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน
โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
1. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลา	
- ควรให้โรงเรียนเป็นผู้เสนอความต้องการก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลา	3
- ควรให้เจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัดมีส่วนร่วมในการสำรวจพื้นที่	7
2. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้ออกแบบก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลา	
- ควรให้ทางโรงเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบ	2
3. พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกต้องเป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่สำหรับก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลาอย่างน้อย 2 ไร่	
- ควรพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ตามความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์	23

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
4. โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกต้องมีการทำกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน	
- ไม่ควรมีข้อจำกัดเฉพาะโรงเรียนที่ทำโครงการอาหารกลางวันเท่านั้น	
เนื่องจากมีโรงเรียนที่มีความสนใจในการเรียนการสอนด้านวิชาการ	
ประมงที่ต้องการเข้าร่วมโครงการฯ	4
5. เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนในการดำเนินกิจกรรม	
- ควรให้ทางโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน	5
6. การจับผลผลิตใช้วิธีทยอยจับ อาทิตย์ละ 3 ครั้ง	
- ควรพิจารณาจากขนาดและความหนาแน่นของปลาในบ่อเป็นหลัก	4
- ควรทยอยจับอาทิตย์ละ 1 ครั้ง	6
- ควรทยอยจับเดือนละ 2 ครั้ง	1
7. การนำผลผลิตจากบ่อเลี้ยงปลาไปสนับสนุนการทำโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน	
- ควรจัดสรรผลผลิตมาจำหน่ายให้แก่ประชาชนในพื้นที่	1

3.6 โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา

ผลการวิจัยในตารางที่ 15 เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการ ในประเด็น กองวิศวกรรมเป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่นั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 8 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้องค์กรในระดับพื้นที่เป็นผู้จัดทำแผน รองลงมาผู้ให้ข้อมูลจำนวน 3 คน ระบุว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ประมงหมู่บ้านในระดับอำเภอมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ส่วนประเด็น กองวิศวกรรมเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินงานนั้น ผลการวิจัยพบว่า มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน เท่านั้น ที่ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้เจ้าหน้าที่ของโครงการประมงหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ และควรให้เจ้าหน้าที่ประมงหมู่บ้านในระดับจังหวัดมีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ ตามลำดับ

สำหรับประเด็นการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านนั้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 7 คน ระบุว่าควรจะเป็นกลุ่มแม่บ้านของกรมส่งเสริมการเกษตรที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ ส่วนประเด็นการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านประมงนั้น ผลการวิจัยพบว่า มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้เจ้าหน้าที่เทคนิคเกษตรมีส่วนร่วมในการจัดฝึกอบรม และในประเด็นการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมโภชนาการ ควรพิจารณาจากผู้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีพื้นฐานความรู้เรื่องการเลี้ยงปลา และประเด็น นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหารของกรมประมงร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโครงการเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานในพื้นที่นั้น ผลการวิจัยพบว่า มีผู้ให้ข้อมูลเพียง 1 คน เท่านั้น ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรคัดเลือกจากประชาชนที่มีความสนใจ และควรให้องค์กรประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 15 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
1. กองวิศวกรรมเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินงาน	
- ควรให้เจ้าหน้าที่ของโครงการประมงหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่	5
- ควรให้เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในระดับจังหวัดมีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่	5
2. กองวิศวกรรมเป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่	
- ควรให้องค์กรในระดับพื้นที่เป็นผู้จัดทำแผน	8
- ควรให้เจ้าหน้าที่ประมงหมู่บ้านในระดับอำเภอมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน	3
3. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมโภชนาการ พิจารณาจากผู้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีพื้นฐานความรู้เรื่องการเลี้ยงปลา	
- ควรจะคัดเลือกจากประชาชนผู้มีความสนใจ	1

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อเสนอนะ	จำนวน (คน)
4. นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหารของกรมประมงร่วมกับเจ้าหน้าที่ของ โครงการ เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานในพื้นที่ - ควรให้องค์กรประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการควบคุมการปฏิบัติงาน	1
5. การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านประมง - ควรให้เจ้าหน้าที่เคหกิจการเกษตรมีส่วนร่วมในการจัดฝึกอบรม	2
6. การจัดตั้งกลุ่มแม่บ้าน - ควรจะเป็นกลุ่มแม่บ้านของกรมส่งเสริมการเกษตรที่มีอยู่แล้วในพื้นที่	7

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (SUMMARY AND RECOMMENDATIONS)

สรุปผลการวิจัย (Summary)

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาถึงการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัด
เชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อทราบถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเจ้าหน้าที่โครงการ
ประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ที่มีต่อการ
ดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อทราบถึงข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในการปรับปรุง
การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่ง
ได้แก่ นักวิชาการ เจ้าพนักงานประมง เจ้าหน้าที่ประมง และคณะทำงานประจำท้องถิ่นจาก
หน่วยงานอื่น จำนวน 61 คน โดยได้รวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด สำหรับเครื่องมือที่ใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (questionnaires) ที่ผ่านการทดสอบความตรงตาม
เนื้อหา (content validity) โดยยึดถือความสอดคล้องตามหลักการตรวจสอบ โดยนำเสนอต่อ
คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา จากนั้น
ได้นำแบบสอบถามในส่วนของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการ
ดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ด้านวัตถุประสงค์ของโครงการ ด้านวิธี
การดำเนินงานตามโครงการ ไปทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) กับเจ้าหน้าที่โครงการประมง
หมู่บ้านในจังหวัดลำพูน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 20 คน ผลการทดสอบ
แบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการเก็บ
ข้อมูลจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการ
วิจัยทางสังคม (statistical package for the social sciences: SPSS/PC⁺) ผลการวิจัยสรุปได้
ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านใน จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีอายุโดยเฉลี่ย 42 ปี มีอายุต่ำสุด 26 ปี และสูงสุด 58 ปี ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลเท่ากับ 17,0821 บาทต่อปี โดยมีรายได้สูงสุด 360,000 บาท และรายได้ต่ำสุด 56,400 บาท ผู้ให้ข้อมูล กลุ่มใหญ่รับราชการในตำแหน่งระดับ 5 มีอายุราชการเฉลี่ย 18 ปี โดยมีอายุราชการสูงสุด 35 ปี และอายุราชการต่ำสุด 3 ปี และพบว่าผู้ให้ข้อมูลไม่เคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความชำนาญในด้านประมงในรอบปี 2540

2. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการ ประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการ ประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีความคิดเห็นว่าการ ดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ทั้ง 6 โครงการย่อย อันได้แก่ โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา โครงการประมงใน เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง โครงการประมง โรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไปและโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ กล่าวคือ ประเด็น วัตถุประสงค์ของโครงการ อันได้แก่ เพื่อให้มีอาหารโปรตีนบริโภคมากขึ้น รายได้จากการจำหน่าย ผลผลิตเพื่อนำมาพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะ ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การอนุรักษ์สัตว์น้ำ การถนอมอาหาร การแปรรูปสัตว์น้ำ การอนุรักษ์สัตว์น้ำ การถนอมอาหาร การแปรรูปสัตว์น้ำ และการทำการเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่วนประเด็นวิธีการดำเนินงานตามโครงการนั้น ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีความคิดเห็นว่ วิธีการ ดำเนินงานมีความเหมาะสม อันได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการประมงหมู่บ้านทำหน้าที่ บริหาร จัดการแหล่งน้ำ การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการประมง การจัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความ เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงปลา การจัดสรรผลผลิตและรายได้จากแหล่งน้ำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และราษฎรในพื้นที่ การอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการปลา และการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านประมง ซึ่งวิธีการดำเนินงานดังกล่าวมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่เป็นอยู่ในท้องถิ่น และตรงตาม ความต้องการของราษฎร

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลบางส่วนมีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่บางโครงการ ยังไม่มีความเหมาะสม อันได้แก่ โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ในประเด็น กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานโครงการ โดยมีเงื่อนไขต้องเป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่ก่อสร้างบ่อปลาไม่น้อยกว่า 2 ไร่ ส่วนโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน ในประเด็นกองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำ โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำต้องอยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในประเด็นการจับผลผลิตของโครงการใช้วิธีทยอยจับอาทิตย์ละ 3 ครั้ง เพื่อนำมาเป็นอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียนและโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ ในประเด็นการจับผลผลิตในแหล่งน้ำของโครงการ ใช้วิธีขายบัตรจับปลาแก่ประชาชนในพื้นที่

3. ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่

จากผลการวิจัย สามารถสรุปประเด็นข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ได้ดังนี้ โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป การคัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินงานโครงการ ควรพิจารณาตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และการใช้ประโยชน์ และในการจัดทำแผนการดำเนินกิจกรรม ควรให้ทางโรงเรียนมีส่วนร่วมเพื่อให้การดำเนินงานโครงการมีความสอดคล้องกับการเรียนการสอนของโรงเรียน ส่วนโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน ในประเด็น การคัดเลือกพื้นที่แหล่งน้ำของโครงการ ควรให้องค์กรในท้องถิ่น ประชาชนและเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และควรเพิ่มเงื่อนไขในการคัดเลือกพื้นที่ โดยไม่จำกัดที่ตั้งของแหล่งน้ำ และโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประเด็นการ จับผลผลิตของโครงการ ควรให้คณะกรรมการประมงหมู่บ้านเป็นผู้พิจารณาวิธีจับผลผลิตตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยไม่เกินปีละ 3 ครั้ง

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

จากผลการวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับบุคคลและหน่วยงานประมง เพื่อดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของราษฎร ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารกรมประมง

1. อธิบดีกรมประมง ควรเร่งรัดการดำเนินนโยบายส่งเสริมการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านให้ครอบคลุมพื้นที่ อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ ควรจะพัฒนา บำรุง ประปรุงแหล่งน้ำให้มีสภาพเหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเป็นแหล่งอาหารโปรตีนและก่อให้เกิดรายได้แก่ราษฎรในพื้นที่ โดยพิจารณาจากแหล่งน้ำที่มีอยู่เดิมในพื้นที่ และการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำของราษฎรเป็นหลัก เพราะผลการวิจัยพบว่าการคัดเลือกพื้นที่การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน มีข้อจำกัดในการคัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำ อาทิ โครงการเพิ่มผลผลิตประมงในแหล่งน้ำ ซึ่งหนองน้ำสาธารณะในหมู่บ้านส่วนใหญ่ ซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในปัจจุบัน โครงการจะตั้งอยู่ห่างจากหมู่บ้านเกิน 500 เมตร

2. ผู้อำนวยการกองประมงน้ำจืด ควรเร่งดำเนินนโยบายในการผลิตพันธุ์ปลาที่มีความหลากหลายในสายพันธุ์ต่างๆ และมีความเหมาะสมในการเจริญพันธุ์ในแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อสนับสนุนพันธุ์ปลาในแหล่งน้ำของโครงการต่างๆ และแหล่งน้ำสาธารณะของชุมชน ทำให้เกิดการแพร่ ขยายพันธุ์ปลาได้เองตามธรรมชาติ

3. ผู้อำนวยการกองวิศวกรรมประมง ควรกำหนดนโยบาย และจัดทำแผนงานโครงการประมงให้มีความชัดเจนในเป้าหมาย และรูปแบบการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการกำหนดให้เจ้าหน้าที่จากกองวิศวกรรมมาปฏิบัติงานในพื้นที่ ควรจะกำหนดบทบาทและหน้าที่ ตลอดจนระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพราะจากผลการวิจัยพบว่า ในการคัดเลือกพื้นที่ออกแบบก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการ กองวิศวกรรมเป็นผู้สำรวจ ออกแบบเอง โดยเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน องค์กรในพื้นที่ และประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการพิจารณา ทำให้การดำเนินกิจกรรมโครงการ การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำขาดความต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสำนักงานประมงจังหวัด

1. ประมงจังหวัด ควรกำหนดหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ และทักษะเกี่ยวกับงานด้านประมง และเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ทันสมัยแก่เจ้าหน้าที่ของโครงการประมงหมู่บ้าน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพราะผลการวิจัยพบว่า ในรอบปี พ.ศ. 2540 เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมทางด้านการประมง ทำให้ขาดทักษะในการดำเนินกิจกรรมทางการประมงที่ถูกต้อง

2. ประมงจังหวัด ควรจัดสัมมนาเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ สร้างความเข้าใจในเป้าหมาย ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านที่ถูกต้องเพื่อนำไปปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านส่วนใหญ่ได้รับการแต่งตั้งมาจากหน่วยงานอื่นให้เข้าร่วมปฏิบัติงานโครงการ

3. หัวหน้าฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ/หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ควรเร่งศึกษาข้อบังคับ แผนงานโครงการ และการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อจัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ภายใต้ระเบียบและข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพราะผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านทุกโครงการอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานในพื้นที่

4. หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ควรจัดทำเอกสารคำแนะนำ เผยแพร่ในระดับจังหวัด เนื่องจากสภาพการณ์ในแต่ละพื้นที่ไม่ว่า สภาพภูมิประเทศ อากาศ คุณภาพน้ำ คุณภาพดิน และทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ มีความแตกต่างกัน ดังนั้นข้อมูลทางด้านวิชาการที่จะนำเสนอสู่ราษฎรในการดำเนินกิจกรรมทางด้านประมง ควรจะมีความถูกต้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที

ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน

1. เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านควรดำเนินการประชุมชี้แจงให้คณะอนุกรรมการประมงหมู่บ้าน และราษฎรในพื้นที่ ให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านอย่างถูกต้องและชัดเจน เพราะผลการวิจัยพบว่า ในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดสรรผลผลิตจากแหล่งน้ำ ได้เปลี่ยนเป้าหมายจากการให้ประชาชนในพื้นที่

ได้มีปลาบริโภคมากขึ้น เป็นการจับผลผลิตโดยการขายบัตรจับปลาเพื่อนำเงินเป็นกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน

2. เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ควรดำเนินการติดต่อประสานการทำงานร่วมกันหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ โครงการอบรมด้านโภชนาการปลาควรมีการประสานการทำกิจกรรมร่วมกับเคนหิจเกษตร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำพื้นที่ เพื่อให้การทำงานในกิจกรรมของกลุ่มแม่บ้านมีประสิทธิภาพมากขึ้น และมีการขยายผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เช่น การแปรรูป ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อการค้าของกลุ่มแม่บ้าน เพราะผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่โภชนาการลูกจ้างชั่วคราวกองวิศวกรรมประมงเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำกิจกรรม โดยขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่

3. เจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ควรกำหนดแผนการตรวจเยี่ยมพื้นที่ การดำเนินงานโครงการอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อให้คำแนะนำ ปรีกษาและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงาน ประกอบกับรูปแบบโครงการประมงหมู่บ้าน เป็นกระบวนการที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้ว กิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ ยังคงดำเนินการอยู่ โดยราษฎรในพื้นที่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(Recommendations for Further Study)

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรที่จะขยายพื้นที่ในการวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ควรจะครอบคลุมถึงระดับภาคเหนือ และระดับประเทศ เพื่อให้ผลการวิจัยเกิดประโยชน์และส่งผลให้โครงการประมงหมู่บ้านมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านจังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรจะศึกษาถึงความคิดเห็นของราษฎรที่มีต่อการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน โดยครอบคลุมถึงระดับภาคและประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการให้มีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของราษฎรมากที่สุด และใช้ประกอบในการวิเคราะห์ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน

บรรณานุกรม

กิจจา ใจเย็น. 2537. การประมง. เอกสารประกอบคำบรรยาย หลักสูตรโรงเรียนนายทหาร
อาวุโส รุ่นที่ 26. กรุงเทพมหานคร: กรมประมง.

กรมประมง. 2540. การเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย. เอกสารเผยแพร่.

_____. 2540. แผนปฏิบัติงานประจำปี 2540. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์.

_____. 2542. บันทึกกรมประมง. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กองวิศวกรรมประมง. 2539. แผนปฏิบัติงานโครงการประมงหมู่บ้านประจำปี 2538.
กรุงเทพมหานคร: กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

_____. 2539. การประมงเพื่ออาหารและโภชนาการ. กรุงเทพมหานคร: กรมประมง,
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (อัดสำเนา)

_____. 2540. แผนปฏิบัติงานประจำปี 2540. กรุงเทพมหานคร: กรมประมง,
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กองเศรษฐกิจการประมง. 2539. สถิติการประมงไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมประมง,
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กันยา สุวรรณแสง. 2532. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรวิทยา.

ชำนาญ ถาวรดี. ไม่ระบุปีที่พิมพ์. พลังความคิด. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.

ธีรพันธ์ ภูคาสวรรค์. 2530. **อนาคตประมงไทย**. รายงานผลการสัมมนาพร้อมภาคีรัฐบาลและ
เอกชน. 4-6 มิถุนายน 2530. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พลพันธ์การพิมพ์ จำกัด.

บุญเลิศ ผาสุก. 2530. **อนาคตประมงไทย**. รายงานผลการสัมมนาพร้อมภาคีรัฐบาลและ
เอกชน. 4-6 มิถุนายน 2530. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พลพันธ์การพิมพ์ จำกัด.

ปลอดประสพ สุรัสวดี. 2531. "การพัฒนาประมงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ."
วารสารการประมง. ปีที่ 31 ฉบับที่ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์): 21-25.

_____. 2536. "นโยบายการประมง." วารสารการประมง. ปีที่ 43 ฉบับที่ 2
(มีนาคม-เมษายน): 80-81.

ปรีชา เรียงเจริญ. 2534. "ประมงหมู่บ้านกับการพัฒนาชนบท." รายงานการสัมมนา ระบบ
การทำฟาร์ม ครั้งที่ 8. 7-9 สิงหาคม 2534. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พนม กระจางพจน์ สอดสุข. 2537. "พันธุศาสตร์ประชากรในการบริหารการประมง."
วารสารการประมง. ปีที่ 47 ฉบับที่ 5 (กันยายน-ตุลาคม): 407.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. **วิธีการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร:
สำนักทดลองทางการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พยอม วงศ์สารศรี. 2537. **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คุรุสภา.

ภาณุ เทวณิรัตน์. 2539. **หลักการเพาะเลี้ยงปลา**. กรุงเทพมหานคร: กรมประมง.
เอกสารเผยแพร่.

นำชัย ทุนผล. 2529. **การสนองตอบของประชาชนที่มีต่อโครงการพัฒนาผู้นำท้องถิ่น
ระยะที่ 2 (2526-2529)**. รายงานการวิจัย. เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

มานิต พวงถนอมศรี. 2531. การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการสอบวิชาชีพครูของอาจารย์วิทยาลัยครูอุดรธานี. รายงานการวิจัยวิทยาลัยครูอุดรธานี.

ไมตรี ดวงสวัสดิ์. 2536. แนวโน้มการประมงไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมประมง. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

ยุพิน วิวัฒนาชยาเศรษฐ. 2534. "พระราชดำริเพื่อเพิ่มผลผลิตการประมง." วารสารการประมง. ปีที่ 46 ฉบับที่ 5 (สิงหาคม-กันยายน): 35-36.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2532. พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอัมรินทร์พรินต์ติ้งกรุ๊ป จำกัด.

รจิตลักษณ์ แสงอุไร. 2530. นิเทศศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เจ้าพระยาการพิมพ์.

รณรงค์ รามสูตร. 2537. ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อวิธีการสื่อสารในงานส่งเสริมจังหวัดกำแพงเพชร. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

วัชรวิ วัณทอง. 2537. ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานโครงการเกษตรก้าวหน้าในเขตภาคกลาง. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

วานิช เวศนารัตน์. 2538. ความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่อวิธีดำเนินงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเจ้าพนักงานป่าไม้ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่: ปัญหาพิเศษปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2536. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529. ผลกระทบโครงการประมงหมู่บ้าน.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์. (อัดสำเนา)

_____. 2531. ประสิทธิภาพของโครงการประมงหมู่บ้าน. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์สถาบันวิจัยจุฬาลงกรณ์. (อัดสำเนา)

สมนึก ศรีปริง. 2530. อนาคตประมงไทย. รายงานผลการสัมมนาร่วมรัฐบาลและเอกชน.

4-6 มิถุนายน 2530. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พลพันธ์การพิมพ์ จำกัด.

สมปอง วิชญวิเชียร. 2536. "กว่าเราจะได้นวันประมงแห่งชาติ." วารสารการประมง.

3 (พฤษภาคม-มิถุนายน): 254.

สำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่. 2540. รายงานประจำปี 2539. เชียงใหม่: กรมประมง.

_____. 2540. คำบรรยายสรุปโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่.

เชียงใหม่: กรมประมง.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2540. รายงานประจำปี 2539. เชียงใหม่:

เขตเกษตรเศรษฐกิจที่ 13, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

สุชาติ ภิญญ. 2538. ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาสันป่าตอง อ.สันป่าตอง
จ.เชียงใหม่. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุปราณี สนิธิรัตน์. 2537. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.

สุรเชษฐ โทบุญญานนท์. 2537. ทักษะของผู้เกี่ยวข้องกับคดีต่อความยุติธรรมในการ
ดำเนินการสอบสวนของตำรวจ. เชียงใหม่: การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
ตารางภาคผนวก

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวัตถุประสงค์
ของโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน

ข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน	คะแนนเฉลี่ย
1. เพื่อให้ประชาชนชนบทมีอาหารโปรตีนบริโภคมากขึ้น	2.00
2. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน	2.00
3. เพื่อเกิดรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตจากสัตว์น้ำ	2.00
4. เพื่อนำรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตมาพัฒนาหมู่บ้าน	2.00
5. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.00
6. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ	2.00
7. เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่ประชาชนชนบท	1.95
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.99

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวัตถุประสงค์
ของโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ

ข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ	คะแนนเฉลี่ย
1. เพื่อประชาชนชนบทจะได้ใช้แหล่งน้ำอย่างเต็มประสิทธิภาพ	1.92
2. เพื่อเพิ่มอาหารโปรตีนแก่ประชาชนในชนบท	1.98
3. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.00
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ	1.95
5. เพื่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตสัตว์น้ำ	2.00
6. เพื่อนำรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตมาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน	1.93
7. เพื่อให้ราษฎรเกิดความสามัคคี	1.95
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.96

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวัตถุประสงค์
ของโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาการประมงในเขต ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	คะแนนเฉลี่ย
1. เพื่อบูรณะปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา	1.79
2. เพื่อเพิ่มผลผลิตปลาในแหล่งน้ำให้มากขึ้น	1.97
3. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีอาหารโปรตีนไว้บริโภค	2.00
4. เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในระดับครัวเรือน	2.00
5. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.00
6. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ	1.97
7. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ	2.00
8. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการถนอมอาหารประเภทปลาที่ถูกต้องตามหลัก โภชนาการ	1.97
9. เพื่อให้การดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสานครบวงจร	2.00
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.97

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวัตถุประสงค์
ของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ลำห้วย

ข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ลำห้วย	คะแนนเฉลี่ย
1. เพื่อให้นักเรียนประถมศึกษาในชนบทยากจนมีอาหารโปรตีนบริโภค	1.75
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถเพาะเลี้ยงปลาได้	2.00
3. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สัตว์น้ำ	2.00
4. เพื่อให้ครูมีความรู้ด้านวิชาการประมงที่ถูกต้อง	1.97
5. เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้วิชาการประมงที่ถูกต้องสอนแก่นักเรียน	2.00
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.94

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวัตถุประสงค์
ของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป

ข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป	คะแนนเฉลี่ย
1. เพื่อให้นักเรียนมีอาหารโปรตีนบริโภคมากขึ้น	2.00
2. เพื่อให้มีรายได้หมุนเวียนใช้ในโรงเรียน	1.74
3. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในการเลี้ยงปลา	2.00
4. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะในการเลี้ยงปลาไปประกอบอาชีพได้	2.00
5. เพื่อเป็นแหล่งสาธิตวิธีการเพาะเลี้ยงปลาแก่ประชาชน	1.98
6. เพื่อส่งเสริมให้มีการทำงานแบบรวมกลุ่ม	1.97
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.95

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวัตถุประสงค์
ของโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา

ข้อความเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา	คะแนนเฉลี่ย
1. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องโภชนาการปลา	2.00
2. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องการถนอมอาหาร	2.00
3. เพื่อให้ประชาชนมีทักษะในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลา	1.95
4. เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปลา	1.92
5. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีแก่ประชาชนในการบริโภคปลา	2.00
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.97

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการดำเนินงาน
ตามโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้าน

ข้อความเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการจัดตั้งทำนบปลา ประจำหมู่บ้าน	คะแนนเฉลี่ย
1. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการ	1.70
2. พื้นที่ที่จะได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำ ต้องอยู่ห่างจากหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร	1.90
3. การออกแบบและก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการจะดำเนินการโดย กองวิศวกรรมประมง	1.93
4. เจ้าหน้าที่ของโครงการระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรม ของโครงการ	1.93
5. คณะอนุกรรมการหมู่บ้านจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่	1.98
6. จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลาเช่น กำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ปล่อยปลา	2.00
7. กำหนดกฎเกณฑ์ในการควบคุมแหล่งน้ำของโครงการให้ประชาชนในพื้นที่ ถือปฏิบัติเช่น การห้ามจับปลาในฤดูวางไข่	1.97
8. ชักชวนให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในกิจกรรมการเกษตร อื่นๆ เช่น ปลูกผักสวนครัว ปลูกไม้ผล เลี้ยงสุกรบนบ่อปลา เป็นต้น	1.97
9. ฝึกอบรมคณะอนุกรรมการหมู่บ้านให้มีความรู้ในวิธีการดำเนินงานของ โครงการ	2.00
10. ฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินโครงการ	2.00
11. ถ่ายทอดความรู้ด้านการประมงที่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้แก่ประชาชน ในพื้นที่	2.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานตามโครงการจัดตั้งทำนบปลา ประจำหมู่บ้าน	คะแนนเฉลี่ย
12. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ปลา ให้แก่ประชาชนในพื้นที่	1.98
13. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ	2.00
14. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายประมงให้แก่ประชาชนในพื้นที่	2.00
15. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำ	2.00
16. จัดให้มีการประกวดโครงการประมงหมู่บ้านดีเด่น	1.98
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.96

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการดำเนินงาน
ตามโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ

ข้อความเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานตามโครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ	คะแนนเฉลี่ย
1. การคัดเลือกพื้นที่การดำเนินงานพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานภายในหมู่บ้าน	1.97
2. พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินงานจะต้องมีแหล่งน้ำขนาด 1-10 ไร่ อยู่แล้ว	1.85
3. ในการบูรณะซ่อมแซมแหล่งน้ำจะต้องใช้แรงงานของประชาชนในพื้นที่เท่านั้น	1.69
4. จัดตั้งคณะกรรมการการประมงหมู่บ้านขึ้นทำหน้าที่บริหาร จัดการแหล่งน้ำ	2.00
5. จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เช่น กำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ปล่อยปลา	2.00
6. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในกิจกรรมการเกษตร อื่น เช่น ปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงไก่บนบ่อปลา เป็นต้น	1.97
7. การจับผลผลิตในแหล่งน้ำของโครงการฯ ใช้วิธีขายบัตรจับปลาให้แก่ ประชาชนในพื้นที่	1.79
8. การจับผลผลิตในแหล่งน้ำจะดำเนินการปีละ 1 ครั้ง	1.84
9. รายได้จากการขายบัตรจับปลา นำมาจัดสรรเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เพื่อจัดซื้อ พันธุ์ปลา ส่วนที่ 2 เป็นค่าตอบแทนคณะกรรมการประมง และส่วนที่ 3 เก็บไว้เป็นเงินออมกองทุน	1.87
10. ฝึกอบรมคณะกรรมการประมงหมู่บ้านให้มีความรู้ในการบริหารแหล่งน้ำ	2.00
11. ฝึกอบรมคณะกรรมการประมงหมู่บ้านให้มีความรู้ในขั้นตอนของการ ดำเนินงานด้านการเลี้ยงปลาอย่างถูกต้อง	2.00
12. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ปลา จำนวน 50,000 ตัว/1 แหล่งน้ำ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่	1.80
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.90

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการดำเนินงาน
ตามโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ข้อความเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการประมง ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	คะแนนเฉลี่ย
1. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่แหล่งน้ำในการดำเนินงานโครงการ	1.72
2. การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินงานพิจารณาจากพื้นที่ต้องมีขนาด 1-100 ไร่	1.87
3. พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำต้องอยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร	1.84
4. เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรม ของโครงการฯ	1.97
5. คณะอนุกรรมการประมงหมู่บ้านจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในพื้นที่	2.00
6. จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เช่น ใส่ปุ๋ย เป็นต้น	1.98
7. การจับผลผลิตของโครงการฯ ใช้วิธีทยอยจับอาทิตย์ละ 3 ครั้ง	1.69
8. ผลผลิตปลานำมาทำอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน	1.92
9. ฝึกอบรมคณะอนุกรรมการประมงให้มีความรู้ด้านการประมงที่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการเช่น การทำอาหารธรรมชาติ (น้ำเขียว)	2.00
10. ประชุมชี้แจงประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินงาน	2.00
11. ฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ	2.00
12. ฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้เรื่องกฎหมายประมง เพื่อออก กฎระเบียบในการดูแลแหล่งน้ำ	2.00
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.92

ตารางที่ 10 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการ
ดำเนินงานตามโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง

ข้อความเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานตามโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง	คะแนนเฉลี่ย
1. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อปลาของโครงการฯ	1.82
2. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้เขียนแบบก่อสร้างบ่อปลาของโครงการ	1.95
3. พื้นที่ก่อสร้างบ่อปลาต้องเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่ขาดแหล่งน้ำ	1.80
4. พื้นที่ดำเนินโครงการฯ ต้องเป็นโรงเรียนที่ทำกิจกรรมอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน	1.93
5. เจ้าหน้าที่ของโครงการฯ ในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการฯ	1.87
6. คณะอนุกรรมการประมงโรงเรียนจะเป็นผู้ดูแล ปฏิบัติงานในพื้นที่	2.00
7. จัดเตรียมบ่อปลาให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงเช่น การทำความสะอาดบ่อปลา การถ่ายน้ำ การใส่ปุ๋ย	2.00
8. ฝึกอบรมคณะทำงานประจำบ่อปลาให้มีความรู้ด้านการประมงที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ	1.98
9. ฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ	2.00
10. ฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายประมง	2.00
11. สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่โรงเรียน เช่น พันธุ์ปลา อาหารปลา เป็นต้น	2.00
12. สนับสนุนปัจจัยด้านการศึกษาแก่เด็กนักเรียน เช่น สมุด ดินสอ เป็นต้น	2.00
13. จัดให้มีโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน	2.00
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.95

ตารางที่ 11 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการ
ดำเนินงานตามโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป

ข้อความเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานตามโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป	คะแนนเฉลี่ย
1. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อปลา	1.77
2. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้ออกแบบก่อสร้างบ่อปลา	1.97
3. พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกต้องเป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่ สำหรับก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลาไม่น้อยกว่า 2 ไร่	1.62
4. โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกต้องมีการทำกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน	1.92
5. เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนในการดำเนินกิจกรรม	1.93
6. คณะอนุกรรมการประมงประกอบด้วยครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน	2.00
7. ครูและนักเรียนจะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการบ่อปลา	2.00
8. จัดเตรียมบ่อปลาให้มีความเหมาะสม เช่น การใส่ปุ๋ย เป็นต้น	2.00
9. จับผลผลิตใช้วิธีทยอยจับ อาทิตย์ละ 3 ครั้ง	1.77
10. นำผลผลิตจากบ่อเลี้ยงปลาไปสนับสนุนการทำโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน	1.98
11. นำผลผลิตไปจำหน่ายเพื่อเป็นเงินกองทุนหมุนเวียนใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน	2.00
12. ฝึกอบรมคณะกรรมการประมงโรงเรียนให้มีความรู้ในเรื่องการเพาะพันธุ์ปลา	2.00
13. ฝึกอบรมให้นักเรียนมีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ	2.00
14. จัดตั้งกองทุนประมงโรงเรียน	2.00
15. จัดให้มีการประกวดโครงการประมงโรงเรียน	1.98
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.93

ตารางที่ 12 คะแนนเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการ
ดำเนินงานตามโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา

ข้อความเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานตามโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา	คะแนนเฉลี่ย
1. กองวิศวกรรมเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินงาน	1.80
2. กองวิศวกรรมเป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่	1.79
3. เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับพื้นที่เป็นผู้พิจารณาคัดเลือก ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	1.98
4. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมโภชนาการ พิจารณาจากผู้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีพื้นฐานความรู้เรื่องการเลี้ยงปลา	1.97
5. นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหารของกรมประมงร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโครงการเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานในพื้นที่	1.97
6. การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการปลา	1.97
7. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการถนอมอาหาร	1.98
8. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ	1.98
9. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านประมง	1.98
10. จัดตั้งกลุ่มแม่บ้านประมง	1.90
คะแนนเฉลี่ยรวม	1.93

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

- 1) แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อการสอบถามเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่
- 2) แบบสอบถามฉบับนี้มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด แบ่งไว้เป็น 2 ตอน โดยให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติมคำลงในช่องว่างของแต่ละข้อคำถามตามความเป็นจริง

ตอน 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติมคำลงในช่องว่าง

1. อายุ.....ปี
2. ระดับการศึกษา
 - () 1. ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระบุ.....
 - () 2. ระดับปริญญาตรี
 - () 3. สูงกว่าระดับปริญญาตรี ระบุ.....
3. ในรอบปี พ.ศ. 2540 ท่านมีรายได้ที่เป็นเงินสด จำนวน.....บาท
4. ระดับตำแหน่ง (ซี) ของท่านในปัจจุบัน.....
5. ท่านเข้ารับราชการจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลา ปี
6. ในปี พ.ศ. 2540 ท่านเคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรมเกี่ยวกับงานด้านการประมงหรือไม่
 - () เคย
 - () ไม่เคย

หากท่านเคยเข้าร่วมประชุมฝึกอบรมเกี่ยวกับงานด้านการประมง ในช่วงปีพ.ศ. 2540

ท่านเคยเข้าร่วมประชุมและฝึกอบรม จำนวน ครั้ง

ตอน 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการประมงหมู่บ้าน ที่มีต่อการ
ดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
การดำเนินงาน
คำชี้แจง

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน หากข้อความใดที่ท่านมี
ความคิดเห็นว่า “ไม่เหมาะสม” ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานนั้นๆ ด้วย

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะ สม	ไม่เหมาะ สม	
โครงการจัดตั้งทำนบปลา ประจำหมู่บ้าน <u>วัตถุประสงค์</u> การที่โครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้านได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ดังต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่าเป็น เหมาะสมหรือไม่ 1. เพื่อให้ประชาชนชนบทมีอาหารโปรตีนบริโภคมากขึ้น 2. เพื่อเป็นศูนย์กลางการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน 3. เพื่อเกิดรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตจากสัตว์น้ำ 4. เพื่อนำรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตมาพัฒนาหมู่บ้าน 5. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 6. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ 7. เพื่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่ประชาชนชนบท			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
วิธีการดำเนินงาน กองวิศวกรรมประมงได้กำหนดวิธีการดำเนินงานของโครงการจัดตั้งทำนบปลาประจำหมู่บ้านไว้ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่ 8. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการ 9. พื้นที่ที่จะได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำ ต้องอยู่ห่างจากหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร 10. การออกแบบและก่อสร้างแหล่งน้ำของโครงการจะดำเนินการโดยกองวิศวกรรมประมง 11. เจ้าหน้าที่ของโครงการระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการ 12. คณะอนุกรรมการหมู่บ้านจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ 13. จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เช่น กำจัดวัชพืช ใส่น้ำยา ปล่อยปลา 14. กำหนดกฎเกณฑ์ในการควบคุมแหล่งน้ำของโครงการให้ประชาชนในพื้นที่ถือปฏิบัติ เช่น การห้ามจับปลาในฤดูวางไข่ 15. ชักชวนให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในกิจกรรมการเกษตรอื่นๆ เช่น ปลูกผักสวนครัว ปลูกไม้ผล เลี้ยงสุกรบนบ่อปลา เป็นต้น กรมประมงจัดกิจกรรมสนับสนุนดังต่อไปนี้ 16. ฝึกอบรมคณะอนุกรรมการหมู่บ้านให้มีความรู้ในวิธีการดำเนินงานของโครงการ 17. ฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินโครงการ			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
18. ถ่ายทอดความรู้ด้านการประมงที่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้แก่ประชาชนในพื้นที่ 19. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ปลาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ 20. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ 21. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายประมงให้แก่ประชาชนในพื้นที่ 22. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์น้ำ 23. จัดให้มีการประกวดโครงการประมงหมู่บ้านดีเด่น โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำ วัตถุประสงค์ การที่โครงการเพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ดังต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่าจะเหมาะสมหรือไม่ 24. เพื่อประชาชนชนบทจะได้ใช้แหล่งน้ำอย่างเต็มประสิทธิภาพ 25. เพื่อเพิ่มอาหารโปรตีนแก่ประชาชนในชนบท 26. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 27. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ 28. เพื่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตสัตว์น้ำ 29. เพื่อนำรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตมาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
30. เพื่อให้ราษฎรเกิดความสามัคคี วิธีการดำเนินงาน กองวิศวกรรมประมงได้กำหนดวิธีการดำเนินงานของโครงการ เพิ่มผลผลิตการประมงในแหล่งน้ำไว้ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมหรือไม่ 31. การคัดเลือกพื้นที่การดำเนินงานพิจารณาจากข้อมูลพื้นฐานภายในหมู่บ้าน 32. พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินงานจะต้องมีแหล่งน้ำขนาด 1-10 ไร่ อยู่แล้ว 33. ในการบูรณะซ่อมแซมแหล่งน้ำจะต้องใช้แรงงานของประชาชนในพื้นที่เท่านั้น 34. จัดตั้งคณะกรรมการการประมงหมู่บ้านขึ้นทำหน้าที่บริหาร จัดการแหล่งน้ำ 35. จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เช่น กำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ปลอยปลา 36. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในกิจกรรมการเกษตรอื่น เช่น ปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงไก่บนบ่อปลา เป็นต้น 37. การจับผลผลิตในแหล่งน้ำของโครงการฯ ใช้วิธีขายบัตรจับปลาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ 38. การจับผลผลิตในแหล่งน้ำจะดำเนินการปีละ 1 ครั้ง 39. รายได้จากการขายบัตรจับปลา นำมาจัดสรรเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เพื่อจัดซื้อพันธุ์ปลา ส่วนที่ 2 เป็นค่าตอบแทนคณะกรรมการประมง และส่วนที่ 3 เก็บไว้เป็นเงินออมกองทุนประมง			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
กรมประมงจัดกิจกรรมสนับสนุนดังต่อไปนี้ 40. ฝึกอบรมคณะกรรมการประมงหมู่บ้าน ให้มีความรู้ในการบริหารแหล่งน้ำ 41. ฝึกอบรมคณะกรรมการประมงหมู่บ้าน ให้มีความรู้ในขั้นตอนของการดำเนินงานด้าน การเลี้ยงปลาอย่างถูกต้อง 42. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ปลา จำนวน 50,000 ตัว/1 แหล่งน้ำ ให้แก่ประชาชน ในพื้นที่ โครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม วัตถุประสงค์ การที่โครงการพัฒนาการประมงในเขต ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ดังต่อไปนี้ ท่านมี ความคิดเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่ 43. เพื่อบูรณะปรับปรุงแหล่งน้ำให้มีความ เหมาะสมในการเลี้ยงปลา 44. เพื่อเพิ่มผลผลิตปลาในแหล่งน้ำให้มากขึ้น 45. เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีอาหารโปรตีน ไว้บริโภค 46. เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในระดับ ครัวเรือน 47. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ 48. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์ สัตว์น้ำ 49. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการแปรรูป สัตว์น้ำ			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
50. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการถนอมอาหารประเภทปลาที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ 51. เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสานครบวงจร วิธีการดำเนินงาน กองวิศวกรรมประมง ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานของโครงการพัฒนาการประมงในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมหรือไม่ 52. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่แหล่งน้ำในการดำเนินโครงการ 53. การคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการพิจารณาจากพื้นที่ต้องมีขนาด 1-100 ไร่ 54. พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกก่อสร้างแหล่งน้ำต้องอยู่ห่างหมู่บ้านไม่เกิน 500 เมตร 55. เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการ 56. คณะอนุกรรมการประมงหมู่บ้านจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในพื้นที่ 57. จัดเตรียมแหล่งน้ำให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงปลา เช่น ใส่น้ำ เป็นต้น 58. การจับผลผลิตของโครงการฯ ใช้วิธีทยอยจับอาทิตย์ละ 3 ครั้ง 59. ผลผลิตปลานำมาทำอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน กรมประมงจัดกิจกรรมสนับสนุนดังต่อไปนี้ 60. ฝึกอบรมคณะอนุกรรมการประมงให้มีความรู้ด้านการประมงที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การทำอาหาร ธรรมชาติ (น้ำเขียว)			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
61. ประชุมชี้แจงประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินงาน 62. ฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ 63. ฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้เรื่องกฎหมายประมง เพื่อออกกฎระเบียบในการดูแลแหล่งน้ำ โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ลำหลัง <u>วัดอุประสงค์</u> การที่โครงการประมงในเขตพื้นที่ลำหลังได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ดังต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่ายเหมาะสมหรือไม่ 64. เพื่อให้นักเรียนประถมศึกษาในชนบทยากจนมีอาหารโปรตีนบริโภค 65. เพื่อให้นักเรียนสามารถเพาะเลี้ยงปลาได้ 66. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สัตว์น้ำ 67. เพื่อให้ครูมีความรู้ด้านวิชาการประมงที่ถูกต้อง 68. เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้วิชาการประมงที่ถูกต้องสอนแก่นักเรียน			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
วิธีการดำเนินงาน กองวิศวกรรมประมง ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ล้าหลัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมหรือไม่ 69. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อปลาของโครงการฯ 70. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้เขียนแบบก่อสร้างบ่อปลาของโครงการ 71. พื้นที่ก่อสร้างบ่อปลาต้องเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่ขาดแหล่งน้ำ 72. พื้นที่ดำเนินโครงการฯ ต้องเป็นโรงเรียนที่ทำกิจกรรมอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน 73. เจ้าหน้าที่ของโครงการฯ ในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนการดำเนินกิจกรรมของโครงการฯ 74. คณะอนุกรรมการประมงโรงเรียนจะเป็นผู้ดูแล ปฏิบัติงานในพื้นที่ 75. จัดเตรียมบ่อปลาให้มีความเหมาะสมในการเลี้ยงเช่น การทำความสะอาดบ่อปลา การถ่ายน้ำ การใส่ปุ๋ย กรมประมงจัดกิจกรรมสนับสนุนดังต่อไปนี้ 76. ฝึกอบรมคณะทำงานประจำบ่อปลาให้มีความรู้ด้านการประมงที่ถูกต้อง ตามหลักวิชาการ 77. ฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ 78. ฝึกอบรมนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายประมง			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
79. สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่โรงเรียน เช่น พันธุ์ปลา อาหารปลา เป็นต้น 80. สนับสนุนปัจจัยด้านการศึกษาแก่เด็กนักเรียน เช่น สมุด ดินสอ เป็นต้น 81. จัดให้มีโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป <u>วัตถุประสงค์</u> การที่โครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ดังต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่ายเหมาะสมหรือไม่ 82. เพื่อให้เด็กนักเรียนมีอาหารโปรตีนบริโภคมากขึ้น 83. เพื่อให้มีรายได้หมุนเวียนใช้ในโรงเรียน 84. เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความรู้และทักษะในการเลี้ยงปลา 85. เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะในการเลี้ยงปลาไปประกอบอาชีพได้ 86. เพื่อเป็นแหล่งสาธิตวิธีการเพาะเลี้ยงปลาแก่ประชาชน 87. เพื่อส่งเสริมให้มีการทำงานแบบรวมกลุ่ม <u>วิธีการดำเนินงาน</u> กองวิศวกรรมประมง ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานของโครงการประมงโรงเรียนในเขตพื้นที่ทั่วไป ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่ายเหมาะสมหรือไม่ 88. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้สำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลา 89. กองวิศวกรรมประมงเป็นผู้ออกแบบก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลา			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
90. พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกต้องเป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่ สำหรับก่อสร้างบ่อเลี้ยงปลาไม่น้อยกว่า 2 ไร่ 91. โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกต้องมีการทำกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน 92. เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับจังหวัดจะเป็นผู้วางแผนในการดำเนินกิจกรรม 93. คณะอนุกรรมการประมงประกอบด้วยครูผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน 94. ครูและนักเรียนจะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการบ่อปลา 95. จัดเตรียมบ่อเลี้ยงปลาให้มีความเหมาะสม เช่น การใส่ปุ๋ย เป็นต้น 96. จับผลผลิตใช้วิธีทยอยจับ อาทิตย์ละ 3 ครั้ง 97. นำผลผลิตจากบ่อเลี้ยงปลาไปสนับสนุนการทำโครงการอาหารกลางวันแก่เด็กนักเรียน 98. นำผลผลิตไปจำหน่ายเพื่อเป็นเงินกองทุนหมุนเวียนใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน กรมประมงจัดกิจกรรมสนับสนุนดังต่อไปนี้ 99. ฝึกอบรมคณะกรรมการประมงโรงเรียนให้มีความรู้ในเรื่องการเพาะพันธุ์ปลา 100. ฝึกอบรมให้นักเรียนมีความรู้ด้านการอนุรักษ์สัตว์น้ำ 101. จัดตั้งกองทุนประมงโรงเรียน 102. จัดให้มีการประกวดโครงการประมงโรงเรียน			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
โครงการอบรมด้านโภชนาการปลา <u>วัตถุประสงค์</u> การที่โครงการอบรมด้านโภชนาการปลาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ดังต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่ายเหมาะสมหรือไม่ 103. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องโภชนาการปลา 104. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในเรื่องการถนอมอาหาร 105. เพื่อให้ประชาชนมีทักษะในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลา 106. เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปลา 107. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีแก่ประชาชนในการบริโภคปลา <u>วิธีการดำเนินงาน</u> กองวิศวกรรมประมง ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานของโครงการอบรมด้านโภชนาการปลา ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ท่านมีความคิดเห็นว่ายเหมาะสมหรือไม่ 108. กองวิศวกรรมเป็นผู้คัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินงาน 109. กองวิศวกรรมเป็นผู้จัดทำแผนปฏิบัติงานในพื้นที่ 110. เจ้าหน้าที่ของโครงการในระดับพื้นที่เป็นผู้พิจารณาคัดเลือก ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 111. การคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรม โภชนาการพิจารณาจากผู้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีพื้นฐานความรู้เรื่องการเลี้ยงปลา			

การดำเนินงานโครงการประมงหมู่บ้าน	ความคิดเห็นของ ผู้ให้ข้อมูล		ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงการดำเนินงาน (กรณีที่ตอบว่าไม่เหมาะสม)
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	
112. นักวิชาการผลิตภัณฑ์อาหารของกรมประมง ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของโครงการเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานในพื้นที่ กรมประมงจัดกิจกรรมสนับสนุนดังต่อไปนี้ 113. การจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านโภชนาการปลา 114. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการถนอมอาหาร 115. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ 116. จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านประมง 117. จัดตั้งกลุ่มแม่บ้านประมง			

ภาคผนวก ค.
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล: นางสาวรัตนา ไชเย็น
- วัน เดือน ปีเกิด: 13 มกราคม พ.ศ. 2506
- จังหวัดที่เกิด: เชียงใหม่
- วุฒิการศึกษา: - ส่งเสริมและสื่อสารการเกษตร (วท.บ.) วิทยาลัยครูพระนคร พ.ศ. 2533
- ประวัติการทำงาน: - พ.ศ. 2529 ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ ตำแหน่ง
เจ้าพนักงานประมง สถาบันวิจัยประมงน้ำจืดแห่งชาติ กรมประมง
- ปัจจุบัน รับราชการตำแหน่ง เจ้าพนักงานประมง 5
สำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่